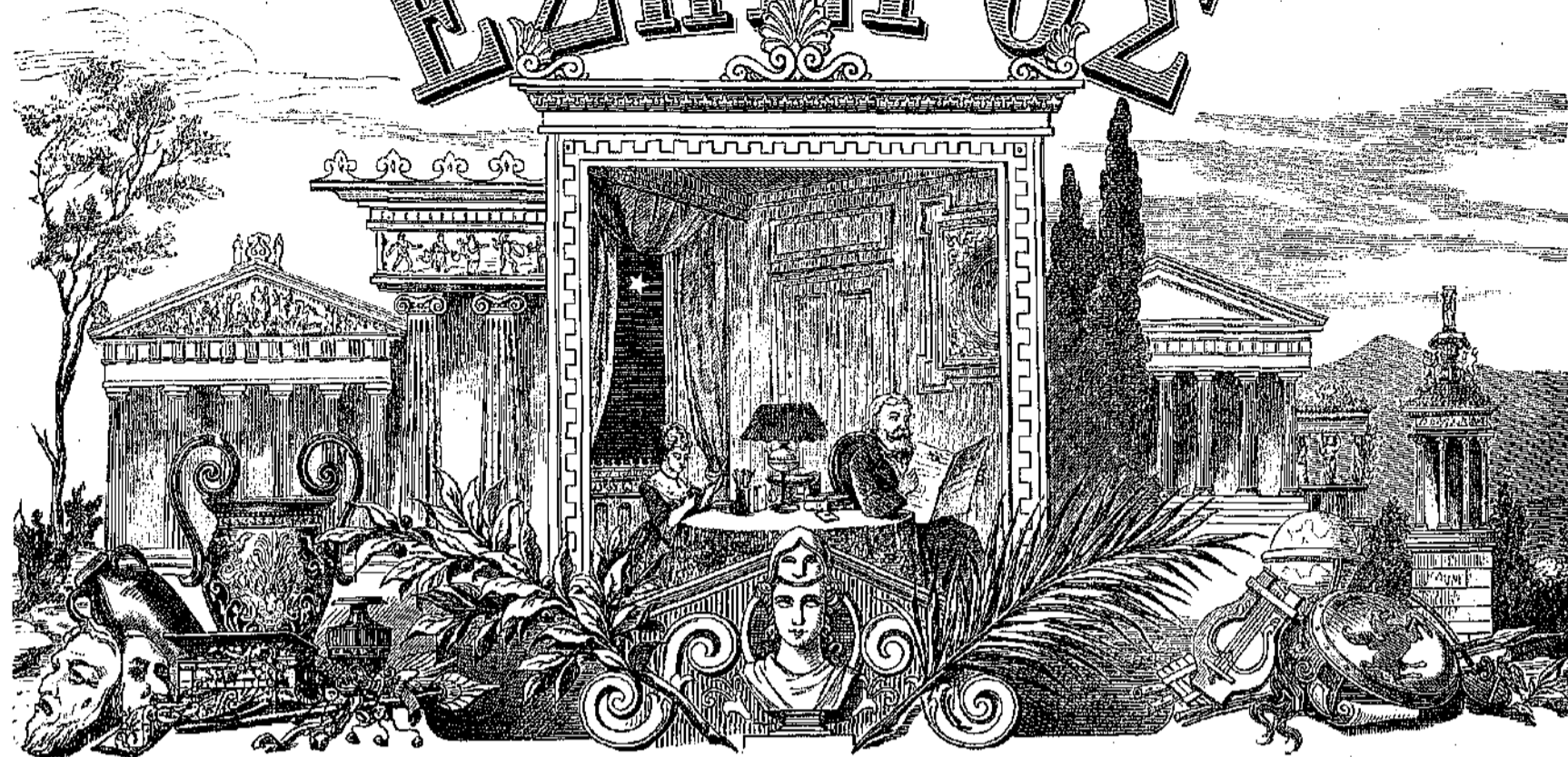

ΕΣΠΕΡΟΣ

Έτος Α΄.

Κυκλοῖται
τῆ 1/18 καὶ 15/27.
ἐκάστου μηνός.

Εν ΑΕΙΨΙΑΙ τῆ 1|13 Ἀπριλίου 1882

Τιμὴ πρὸς
προσληφόμενῃ
εἰς 22000.

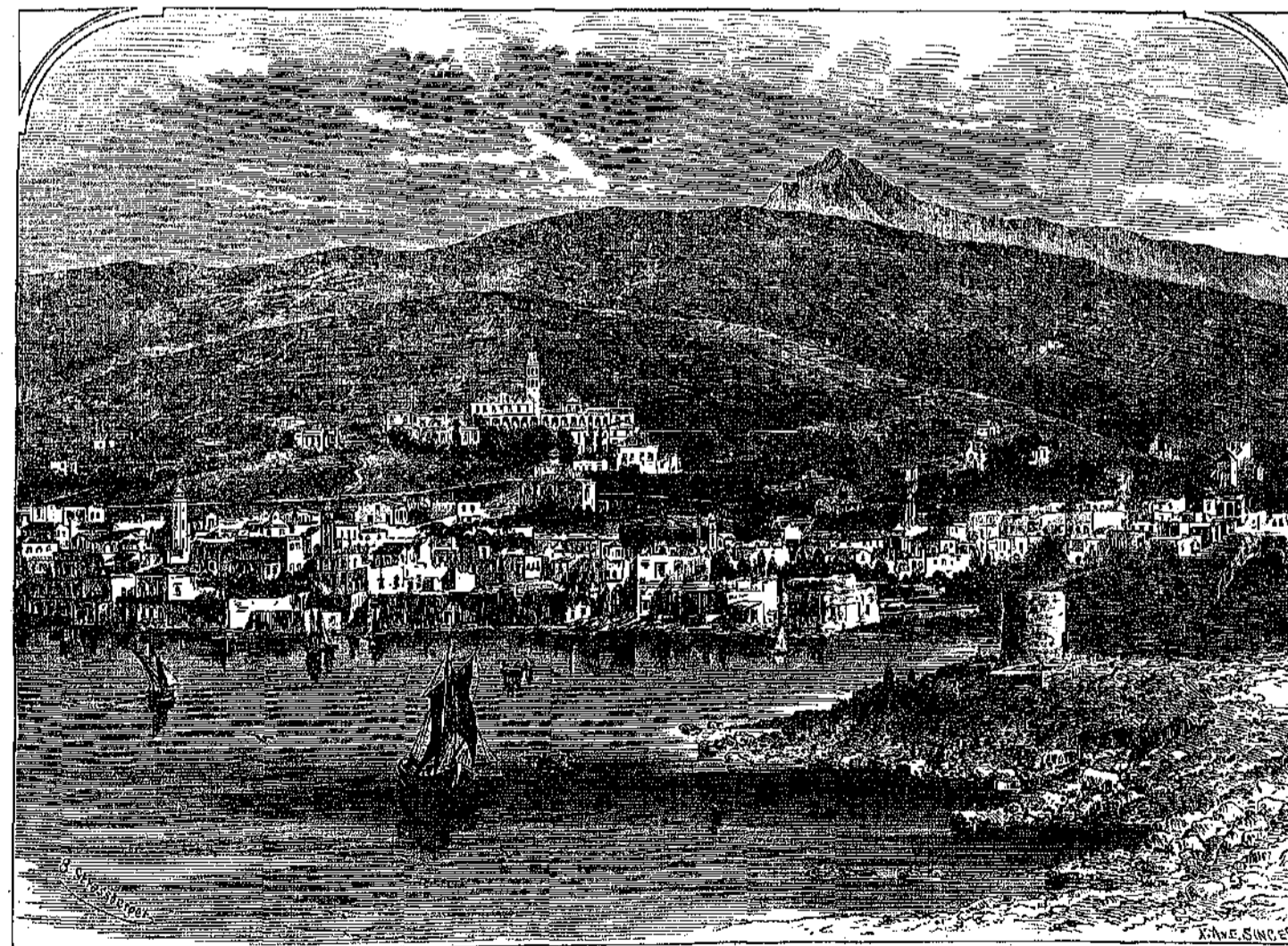
Φράγκ. 40.
Μάρκ. 82.
Ρουβλ. 16.

Ἀρ. 23.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ἡ νῆσος Τήρος. — Ἀναπόκρισις ἐξ Ἀθηνῶν. — Ἡ περιουσία τοῦ βασινοῦ τοῦ Γοethe. — Τὸ ἔθνος τοῦ Χιαδάθα (συνέχεια). — Βιολάντι διήγημα (συνέχεια). — Ἐσπέρα ἐν τῷ δάσει. — Τὸ Σαύμον. Ὁ παῖς τῆς Ἀθηνῶν. — Ὁ ποιητὴς Longfellow. — Ἡ ἀρχαία Ῥωσσοική φιλολογία καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ἐπιτροπὴ τοῦ Βυζαντινισμοῦ (συνέχεια). — Ἡ καίτη τοῦ Ῥήνου ἐν ἔτει 1882. — Πολιτικὴ ἐπιθεώρησις. — Οἰκονομικὴ ἐπιθεώρησις. — Βιβλιοκρισίαι. — Νεκρολογία. — Διάρροια. — Γραμματοπλάστιγ' τοῦ Ἐσπεροῦ.

ΕΚΘΥΝΕΣ.

Ἡ νῆσος Τήρος. — Ὁ Goethe (ἐκ τῆς τελευταίας αὐτοῦ εἰκόνης). — Ἐσπέρα ἐν τῷ δάσει. — Τὸ Σαύμον. Ὁ παῖς τῆς Ἀθηνῶν. — Ἡ εἰδογραφία τοῦ ἀγγέλου (ἐκ τοῦ ἔθνος τοῦ Χιαδάθα). — Ἡ καίτη τοῦ Ῥήνου ἐν ἔτει 1882.

Ἡ ΝΗΣΟΣ ΤΗΝΟΣ.

Η ΝΗΣΟΣ ΤΗΝΟΣ.

(Μετά εικόνας, βρα σελ. 368.)

Είς απόστασιν δλίγων μόνων μιλίων από της Σύρου, του κυριωτάτου τούτου του Αιγαίου Πελάγους λιμένος, κείται η Τήνος, νήσος μεγάλη και εύφορος, ης μνημονεύουσι και οι αρχαίοι συγγραφείς.

Οι κάτοικοι της νήσου ταύτης άνεργόμειοι σήμερον είς δεκαπέντε περίπου χιλιάδας, είναι και φιλόνομοι και φιλόπονοι είς άκρον. Τα κυριώτερα αυτών επαγγέλματα είναι ή ναυτιλία, ή γεωργία και ή λιθοεία. Παρατηρήσεως άξιον είναι ότι οι Τήνιοι επιτογχανούσι και είς τας άραιάς τέχνας, και άρκετά είναι σήμερον οι Τήνιοι γλύπται και ζωγράφοι. Προέρχεται τούτο και έκ του χαρακτήρος των κατοίκων, οτινες έχοντες ένώπιον αυτών γρασιωτάτας τοποθεσίας και έμφυτον καλλιαισθησίαν αισθάνονται την βοπήν εκείνην προς τας άραιάς τέχνας, ήτις άπαιτείται προς παραγωγήν άληθούς καλλιτέχνου. Αί γυναίκες είναι επίσης τά μάλιστα εργατικά και διακρίνονται έν ταις οικίαις αυτών διά την άκραν καθαριότητα και την έπικρατούσαν τάξιν.

Τό κλίμα της νήσου είναι εύρροστον, άροσερόν τό θέρος ένεκα των πνεόντων έτησίων άνέμων και ουχί υπερβολικώς ψυχρόν τόν χειμώνα ένεκα της γεινιάσεως της θαλάσσης. Οι ένήσιοι άνεμοι (τά λεγόμενα μελέμια) πνέουσι πολλάκις σφοδρότατοι και συνταρασσουσι τριχομιωδώς την περίεθ θαλάσσαν. Τούτου ένεκα και οι ναύται της Τήνου διακρίνονται διά την έπίδειξιότητα και εύτολίαν αυτών, και πολλάκις έν καιρή σφοδρότατης τριχομίας, καθ' ήν και τά μεγάλα πλοία δέν τολμώσι να διαπλεύσωσι τό μεταξύ Σύρου και Τήνου στενόν, όπου ή θάλασσα είναι κεκαλυμμένη υπό στρώματος άφροϋ, ό άπρόμητος Τήνιος λευδοϋχος με τό μικρόν του άκάτιον διασχίζει τά έξηγριωμένα κύματα και φθάνει σήως και άδελφής είς τόν λιμένα.

Ότι όμως κυρίως καθιστά την Τήνον περιώνυμον ού μόνον έν Ελλάδα αλλά και καθ' όλην την Άνατολήν είναι ή σεβαστή μονή της Εύαγγελιστρίας, ένθα σώζεται άρχαιστάτη και θαυματουργός εικών της Παναγίας. Δίς του έτους, την 25 Μαρτίου, ημέραν του Εύαγγελισμού, και την 15 Αύγουστου τελείται έν τη μονή ταύτη ή γνωστή πανήγυρις, είς ήν συρρέουσιν έξ όλων των μερών της έλευθέρας Ελλάδος, έκ Μικράς Άσίας και Αιγύπτου οι προσκυνητάι κατά μυριάδας. Συνεπεία της συρροής ταύτης των προσκυνητών ή μονή είναι πλουσιωτάτη, τά δε άφθονα αυτης είσοδήματα, διευθυνώμενα υπό έπιτροπής εύπολήπτων και έχρηστων της νήσου άνδρών, χρησιμεύουσιν είς συντήρησιν σχολείων, είς άποστολήν νέων εύφρων Τηνίων είς την Εύρώπην προς τελειοποίησιν, είς περιβαλθίν πτωχών οικογενειών και έν γένει είς έργα φιλανθρωπικά, ώστε δικαίως ή μονή δύναται να θεωρηθῆ ως ή θεία Πρόνοια των μερών εκείνων.

Η εικών ήμών παριστά την πρωτεύουσαν της νήσου, την πόλιν Τήνον. Είς την παραλίαν έξαπλοΰται ή πόλις με τας λευκάς αυτης οικίας, άνωθεν δε επί λόφου ύψοΰται έν θέσει μαγευτική ή μονή με τά εύρύχωρα αυτης οικήματα και με τόν περιώνυμον ναόν, τό τέρμα τούτο τοσοΰτων εύλαδών προσκυνητών.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΕΣ ΑΘΗΝΩΝ.

Τῆ 19]31 Μαρτίου 1882.

Πρό τιων εβδομάδων έγένετο έν τῷ ήμετέρῳ θεάτρῳ παράστασις δημοσία του ήθοποιού κ. Άντωνίου Λεκατσά, περί ου και άλλοτε έγραφα Υμίν. Ό διακεκριμένος ούτος όποκριτής ήλθεν είς Αθήνας τό πρώτον κατά τό παρελθόν έτος και έδίδαξεν άγγλιστί τόν Αμλέτον του Σαιπτήρου. Έκτοτε άρχομένου του χειμῶνος παρελήφθη υπό του συμβουλίου του μουσικου και δραματικού Συλλόγου ως διδάσκαλος της όποκριτικής, ίνα μορφώση ίδιον θίασον μέλλοντα να διδάσκη έλληνιστί υπό τας οδηγίας αυτού.

Πράγματι δε αι άσκήσεις προέδρσαν έφ' Ικανόν, ώστε κατά την άρχήν των Άπακρέω έδίδαξεν ό κ. Λεκατσάς μετά του ύπ' αυτών θιάσου έν τῷ μικρῷ θεάτρῳ του Ψιδεΐου τό άραιον δράμα του Άγγλου Βούλβερ "RICHIELLO" έν έλλην. μεταφράσει. Ό κ. Λεκατσάς όμως δέν είχεν άσκηθῆ άκόμη έπαρκώς είς την Έλληνικήν, ώστε ουτε ήρρεσεν ουτε κατώρθωσε να έμπνεύση έκτίμησιν προς την έαυτου τέχνην. Άλλ' έπειτα άπεφάσισε και πάλιν να άνέλθῃ είς την σκηνήν δημοσιώτερον, και δη μετά του περι αυτών θιάσου, διδάσκοντος έλληνιστί τό προμηθημονευθέν δράμα, έδίδαξε τό πρώτοσπον του πρωταγωνιστου άγγλιστί. Όμολογούμεν ότι ή δημοσία αυτη παράστασις κατώρθωσε να έλκύσῃ ύπέρ του Έλληνοι υποκριτου τας συμπαιδας του κοινοϋ, αλλά και να καταδείξῃ τά προϋδους άς ύφείλομεν ήδη είς την δραχυρονονίον αυτού διδασκαλίαν έν τῷ Ψιδείφ. Ό κ. Λεκατσάς έχει φυσικόν τι ελάττωμα, έρρωσίνενα προφοράν, ήτις γίνεται καταδηλοτάτη μεν όταν διδάσκη έλληνιστί, άλλ' ήτις ουχ ήττον ύπεκφαίνεται αυτού λαλούντες την άγγλικήν. Άλλ' ύπωδῆσποτε έχει γνώσιν της σκηνης, αισθάνεται έννοιε, απέχει δε παρασάγγας της παρ' ήμίν έπικρατησάσης έκείνης ύποκριτικής σχολής, ήτις μόνον μέσον και μόνον σκοπόν έχει την φωνασκίαν τούτο δε ήτο τό μάλιστα εύρροστῆσαν τό πρώθμον άκρατήριον και έν τη διδασκαλίᾳ των μαθητευομένων αυτού. Άνεγνωρίσθησαν δήλα δη τά πρώτα θέματα της έλλην. όποκριτικής προς μόρφωσιν ήθοποιών λαλούντων φυσικώς, σθηματιζόντων ως βιοι οι άνθρωποι, χειρονομούτων άνεπιτηδέυτως, σχηματιζομένων τέλος άνθρωπίνως. Ήσαν θεατικώς δόκιμοι οι μετά του κ. Λεκατσά αναβάντες είς την σκηνήν, άλλ' όμολογητέον ότι αι δημόσιαι αυτών έξετάσεις, άν έπιτρέπηται ήμίν ή λέξις αυτη, ύπῆρξαν λίαν έπιτυχείς. Εύχόμεθα δε να ίδωμεν αυτούς εύδοκιμούοντας μάλλον έν τη περαιτέρω έξασκήσει της έγνευός τέχνης είς την άφωσιωθήσαν. Ευχάριστα έμάλομεν ότι έκτοτε έλύθη και άλλη τις δυσχέρεια ή της εύρέσεως γυναικῶν άφοσιωμένων είς την όποκριτικήν, του κ. Λεκατσά κατορθώσαντος να προσλάβῃ ήδη τρεΐς νεάνιδας, ατινες είναι τελειόφοιτοι ή μαθήτριάι του Άρσακείου. Την αυτην δ' έπέβραν άπεγεύθημεν, χάρις είς τόν θίασον του κ. Λεκατσά, και της αξιολόγου μεταφράσεως του Αμλέτου, ήν προσεχώς έκείνη ό κ. Δημήτριος Βικέλας, γνωστός ήδη έκ του διηγήματος άνού Λουκή Λάρα και της έπιτυχιστάτης μεταφράσεως τριών άλλων δραμάτων του Σαιπτήρου. Ό κ. Λεκατσάς έδίδαξε τόν Αμλέτον (την δευτέραν πράξιν) μετά πολλής τέχνης, είς τούτο δε ύποδῆσῃσεν αυτόν ουκ όλίγον ή αξιόλογος μεταφράσις, ήτις είναι γεγραμμένη είς την λαλούμενην γλώσσαν. Ός μανθάνομεν, ό κ. Βικέλας έκδίδει λίαν προσεχώς την μετάφρασιν του Αμλέτου και την τού Μάδεϋ.

Έπειδή δε περί μεταφράσεως μεγάλων ξένων ποιητών ό λόγος καλόν κρίνω να είπω όλίγας λέξεις περί της έπ' έσχάτων έκδοθεΐσης παρ' ήμίν έμμέτρου μεταφράσεως του Δάντου υπό τού κ. Γεωργίου Έμ. Άντωνιάδου. Τούτο δε πράττω θεωρών χρέος μου χάριν των άναγνωστών του Έσπερου, οτινες έγνωρίσαν ήδη την μετάφρασιν του κ. Κ. Μουσοΰρου, ήτις ήδη έπεκρίθη έν τι φύλλῳ. Η του κ. Άντωνιάδου μετάφρασις έχει θραυεούθῃ πρί έτών έν τῷ μεταφραστικῷ άγώνι του μακαρίτου Δημ. Οικονόμου Είνε δ' έργον άληθῶς άρκετά πιστόν, αλλά έξ εκείνων άτινα δε δύνανται ποτε να γεινωσιν άναγνώσματα του έθνους. Ήνα περιερισθῆ είς μεταφράσεις γνωστάς, ή του κ. Άντωνιάδου ουτε πρί τας γερμανικάς του βασιλέως της Σαξωνίας Ιωάννου ή την τού WHITE δύναται να παρελθῆ, ουτε καν προς την γαλλικήν τού RABISSONNE. Είνε μετάφρασις ποιητου, και ποιητου οίος ό Δάντης και όμως μόνον ποιητικόν έχει τό έμμετρον. Άλλως δε είναι λίαν πεζόν έργον. Τά έπιθετα, είς των μεγάλων κόσμων του μεγάλου Ιταλου ποιητου, είναι παρα τῷ Έλληνι μεταφραστῆ ψυχρά και άκατάλληλα, ή άπέδοσις των κυρίων ονομάτων άνακριβής ή βεβιασμένη αι δε έννοιαι, καίπερ ένίοτε δουλικώς μεταπεφρασμένα, έσθδερούνται και έξαδυνατίζονται. Δυσκόλως δε δύναται ν' άπολύσῃ την μετάφρασιν ταύτην όστις θεωρεΐ φυσικώς άναπόσπαστον άπὲ

παντός καλλιτεχνικου έργου την ένότητα της γλώσσης, έπειδή παρα τῷ μεταφραστῆ τά έκλεκτά και τά χυδαία συμφύρονται άλλοκότως. Και αυτη μεν είναι ή άλήθεια· αλλά άλήθεια έπ' ίσης τρανή είναι ότι ό Δάντης δείται πολλάκις δηλίου κολυμβητου και καθ' αυτην άπλώς την άνάγκωσιν, ώστε συχωρημένος είναι ό δούτης ό τομήσας να θυσιασῆ έν κινδύνῳ είς τό βαθύ πέλαγος των διανοημάτων του μεγάλου θάρδου ίνα έλκύσῃ εκείθεν είς τό φῶς του άλλου. ήλιου τούς Ιταλικούς αυτού μαργαρίτας.

Πρό όλίγων έμερών ήνεφύθη και έπερατώθη ή ύπέρ της φιλοπότου Έταιρείας των κυρίων οργανωθεΐσα άγορά, είς ήν πολλά είχαν σταλή καλλιτεχνήματα, έργόχειρα, μικροεργήματα. Έντες τριών ήμερών κατορθώθη να εισπραχθῶσι 45 χιλ. δραχμῶν περίπου. Την πώλησιν έτέλου φιλόκαλοι και φιλελεήμονες κυρίαι. Ό σκοπός της Έταιρείας έπέτυχεν ούτω πληρέστατα, Ικανόν χρημάτων εισπραχθέντων. Η έταιρεία αυτη, ήτις συσταθεΐσα πρό όλίγων μόνον έτών διευθύνεται άριστα, σκοπόν έχει την καθ' όλον περιβαλθίν των άπόρων και ίδιως τας άσθενούτων πτωχῶν δι' άποστολής δωρεάν Ιατροϋ, φαρμάκων, νοσοκόμων κτλ. Αί Αθηναί θεατικώς περί τά τοιαυτα είναι πόλις ούδαμῶς ύστεροΰσα των ευρωπαϊκῶν, όσημέραι δε τά φιλανθρωπικά ταυτα καταστήματα πολλαπλασιάζονται. Εόχῃ δ' έργον είναι μετά την μελετωμένην σόστασιν φρενοκομείου, ήτις διευκολύνεται διά της γενναίας χορηγίας του Χίου Δρομοκαΐτου, να γεινη σκέψις περί ιδρύσεως καταστήματος ύπέρ των τυφλών και κωφάλλων, οτινες παρ' ήμίν είναι θλίως εργαταλελειμμένα, καίτοι δέν είναι πολλοι καθ' όλον τό κράτος ως άλλωχοϋ. Παρατηρείται δε και περί ταυτα ήδη κίνησις τις· έπ' ισάτων έκίνησε την προσοχήν των ήμετέρων περί τά τοιαυτα ό πρώην βουλευτής Κερκόρας κ. Άντ. Παλατιανός δι' αξιολόγου φολλαδίου έν τῷ έκτίθενται αι φιλόανθρωποι μέριμναι των Ευρωπαίων και Αμερικανῶν ύπέρ των τυφλών.

Ευχάριστα έχω ναάγγειλω είς τούς άναγνώστας του Έσπερου περί των προθέσεων της νέας Κυβερνήσεως των άφορωσῶν είς τά δημόσια έργα. Τό ύπουργείον του κ. Τρικοΰπη συνωμολόγησεν, ως ήγηθήθη είς την δουλήν, δάνειον 20 εκατομμυριων δραχμῶν μετά της ήλικής Τραπεζής, ών μόνος προορισμός έσται ή άμσως κατασκευή των καθ' άπαν τό κράτος. Εύχομαι την παγσίαν έπιψήφισιν του θησιου τούτου και την προσεχῆ έκπλήρωσιν του έπιδικωομένου σκοπου. Έφ' όσον δέν συνδέεται τό έσωτερικόν της ήμετέρας Ελλάδος διά σιδηροδρόμων άς ένωθῶσι τολλάξιτον αι πόλεις της Ελλάδος διά λεωφόρων άμαετητών, άφ' ου μέχρι τούδε έν πολλαίς επαρχίαις μόνον μέσον συγκοινωνίας είναι ό βραχῆς ήμίονος βάλωνν είς τά μονοπάτια όσα ένιαχοϋ χαράσσει επί των κλιτύων των βουνῶν μόνον τό βεμμα του χειμάρρου.

Ευχάριστα αναγγέλλονται έκ Πόργου περί του κατασκευαζομένου μέχρι Κατακόλου σιδηροδρόμου, όστις έχων έκτασιν 25 χιλιομέτρων προύχρησεν ήδη άρκετά, ώστε να ύπολογίζηται ότι θα είναι παραδεδομένος είς την συγκοινωνίαν κατά τόν προσεχῆ Σεπτεμβριον.

Έν τη στρατιωτική Σχολῆ του Πειραιώς συνεστάθη έπ' έσχάτων Μουσείον στολών και όπλων, είς ό έγένοντο ήδη Ικαναί δωρεαί. Η ιδέα είναι λίαν έπιτυχής· έλπίζομεν δε ότι, ως συνήθως, πάντες οι άπανταχόθι Έλληνες θα φροντίασιν περί πλουτισμού του χρησιμωτάτου τούτου δια τούς περι τά στρατιωτικά σπουδάσοντας Ιστορικου μουσειου.

Καλλίας.

Η ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ GOETHE.

(Μετά εικόνας, βρα σελ. 367.)

Τῆ 22 Μαρτίου, ή εορτάζουσαν οι Γερμανοι τά γενέθλια του άυτοκράτορος των, έόρτασαν έφέτος και την πεντηκονταετηρίδα του θνηκού των ποιητου GOETHE. Έν δε τη θνηκή εφημερίδι, έν η πολλάκις δημο-

σιούνται σπουδαία έπιφολίδες, κατοχωρίσθη τη αυτη ήμέρα ή επομένη περί αυτου διατριβή υπό του γνωστου καθηγητου και αισθητικου του Βερολίνου ΚΥΚΟ FISCHER. Είνε μεν άληθές ότι οι πανηγυρισται από τε των άρχαίων χρόνων και από του Πλανίου μέχρις ήμων ουχάκις έπιλανθάνονται των έν Συμποσίῳ Πλάτωνος υπό Σοκράτους ειρημένων χροσῶν λόγων "ένθό μεν ύπ' άβατερίας ήμην δαίν τάληθῆ λέγειν περί άκάστου του εργατωμένου, και τούτο μεν ύπάρχειν, έξ αυτών δε τούτων τά κάλλιστα έλεγχομένου ως εύπρεπέστατα τίθενται". Άλλ' ό Κ. FISCHER άποθεΐται τόν λόγον τούτον, άνήκων, ως φαίνεται, είς τούς έμπεριβείς έκείνους Γερμανούς, οτινες έντροφῶσι μάλιστα τούς Έλληνας και τῷ SHAKESPEARE και τῷ GOETHE, πολύτιμος δε είναι και ή περι Όμήρου κρίσις αυτου, ήτις θαρῶναι μάλλον της γνώμης πολλών όμοϋ φιλόλογων, άτε ύπ' αισθητικῷ έκπερομένην.

Α. Γ. Ζάκας. —

Τῆ 22 Μαρτίου του 1832 έτους άπεκοιμήθη ό GOETHE πρό μεσημβρίας μεταϋ της ένδεκάτης και δωδεκάτης ώρας ήδέως και άνωδῶνος, επί του άνακλιτηρίου του άναπαυόμενος, τη κεφαλή πλαγίθεν κεκλιμένος, άφ' ου καθ' αυτην την πρώταν διελεύθη χαριέντως προς την νόμφην του και είτα ή γλώσσά του κατά μικρόν εργατέλιπεν αυτόν. "Πλείον φῶς" δε λέγεται ότι ήσαν αι τελευταίαι και σαφείς λέξεις του, ατινες έκ των χειλέων του έξέφυγον. Διότι φανερόν είναι, ότι σκότος έπεσάλυπτε τούς ύφθαλμούς του. Έξ ου χρόνου είχε καθ' 22^η τινι ήμέρα Μαρτίου τό θεάτρον έν WEDLAR, είχεν ύπολάβει την ήμεραν ταύτην άποισίαν. Έβίω δε δύο και όρθοήκοντα έτη και έξ μήνας και τρεΐς και είκοσι ήμέρας και άπέλευσε του στεφάνου του θλου καθ' όλην της λέξεως την σημασίαν. Άλλά σήμερον, ότε πενήτηκοντα έτη παρήλθεν μετά την άποδημίαν του, και άποτον και περιττόν είναι να βελήσω να μακρηγορήσω, τίς ύπῆρξεν ούτος τούς συγχρόνους του, τίς είναι ήμίν, τίνα άθάνατα συνεβάλετο. Διότι έν μέλλοντι ου πόρρω ήμών κειμένῳ, όταν θα ή παρελθούσα ή πολιτική αυτη πλήμμυρα, ήτις νυν άει ύψηλότερον αναβαίνει, άνευ ίχνους, ώσπερ παρήλθεν ήμίν ό Ναπολεόντειος κατακλιωμός, όστις είναι μόνον βλη των Ιστορικῶν και ποιητών, θα καλήται ό αΐων ούτος του GOETHE αΐων. Πάντα δε τάλλα θα γένονται σμικρά και ταπεινά παρ' αυτόν, ως ύπελείφθη ζῶν έκ συμπάσης της ένδόξου ποχῆς της βασιλείσης Έλισάβετ μόνος ό SHAKESPEARE και τό ύπαρόν του. Διότι ήρωικά μεν κατορθώματα και σχέδια πολιτικά είναι τούς έπιγόνους βμοια τη χιόνι του παρελθόντος έτους, πράγματα δήλον ότι, άτινα ύπῆρξαν και πάλιν συνεχώς έπαναλαμβάνονται καιπερ μεταβεβλημένα ως τά πολλά μικρόν κατά τόν τωπον, άριστοεργήματα δε ουτε γῆρας ουτε επανάληψιν πάσχουσιν, άλλ' ύπάρχουσιν άπαξ μόνον, όντα είς άει νέα και καλά και έμψυχα, ως τη ήμέρα της γεννήσεώς των.

Έν δε τούς πενήτηκοντα τούτοις έτεσι τούς από τό θανάτου του παρελθούσιν ηυξήθη ού τοσοΰτον ή ποιητική του δόξα, όσον ή πλήρης σημασία του GOETHE και ό άναγνωρισμός του δαιμονίου του πνεύματος και του εύγενοϋ του ανθρωπισμοϋ. Διότι τά έργα του περιγράφουσιν άει εύρύτερους κύκλους ως έν ύδατι και άει βαθύτερον εισχωρούσιν άπαρατήρητα, άλλ' όμως άκατάπαυστα. Είθδς μετά τόν θάνατον άνήκεν ό GOETHE κοινότητι, ήτις ήν μεν έκλεκτή, ήρβιμοι δε μέλη έλάχιστα και κάλυμμα τεχνητόν άπεχωρίσεν αυτόν του μεγάλου πλήθους ου μόνον του λαου έν γένει, αλλά και των πεπαιδευμένων. Διότι άπεχρήσαντο έπιτηδείως τη κλίσει του προς τό μυστηριώδες και τό συμβολικόν και τό άλληγορικόν, ή παρελθοντο ό ποιητής έν τούς τελευταίους του έτεσιν εύχερόστατα και άσμεναίτατα, οι έξηγηται, ή περί αυτόν νεότης, πάντες έκείνοι, οις έξην να καυχώνται έφ' οΐαδῆσποτε προς τόν "γέροντα ποιητή" σχέσει, ίνα παραστήσωσιν αυτόν και την ουσίαν των δημιουργημάτων του ως Ιερόν άγνώτατον, ου την κλειδα αυτοι μόνου είχαν· τό δε γένος των Ιεροφαντών τούτων ούτω άπέθανεν, έπίσασ δ' όμως αυτό ή άρά του γελοίου. Άλλ' όμως έν τούς είκοσι έτεσιν από του 1832 μέχρι της παντελοϋς σφέσεως της επανάστασεως του 1848 έτους και της τελείας νίκης της άντιδράσεως αυτοι μόνου ύπέρ του GOETHE ήγόρευον και έχειρονομούν ως διεργηθείς μεταϋ αυτου και ήμών και ή γνώσις και τιμή του ποιητου ήν

λατρεία τις μυστικῶν συμβόλων καὶ δὲν ἠδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ ἕως ἐπιτροπῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν τότε αὐξανόμενη νεότητα καὶ ἐπὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ βίου τοῦ λαοῦ. Διότι ὁ ΓΟΕΤΗΕ οὐπω ἐφαινετο ὁ τρέφιμος τῶν θεῶν, ὅστις εἰσήγαγεν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του μετ' ὀρμῆς καὶ βίας μεγάλην ἐπανάστασιν εἰς τὰς καρδίας καὶ τὰς κεφαλὰς καὶ τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα καὶ ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς τῶν δικτύων τῶν σχολαστικῶν καὶ τῶν δεσμῶν τῆς εὐθιείας καὶ τῶν δυσκινήτων καὶ αἰσχροῦ τύπων τοῦ βίου, ἀλλ' ἐδόκει πᾶσι μᾶλλον καὶ ἦσαν ὡς αὐλικὸς ποιητὴς τῆς Ἀλεξανδρείας, ὡς σύμβουλος μυστικῶς. Ἐνώπιον δὲ τῶν HEINE καὶ BÖHNE καὶ GUTZKOW, ταύτης δὴλον ὅτι τῆς φιλολογίας τῆς νέας καὶ ἀπειρητικῆς ἐπανάστασεως, κατέφευγον οἱ καλοὶ κάγαθοί, ἡ ὑψηλότερα τάξις τῶν ὑπαλλήλων καὶ λογίων, αἱ εὐφυεῖς γυναῖκες, ὅσαι τουλάχιστων ὑπελάμβανον ἑαυτὰς ἀδελφὰς ἑτεροθαλεῖς τῆς BETTINA καὶ RAHEL, εἰς τὴν οὐδένα σκοπὸν ἐπιδιώκουσαν ποίησιν τοῦ ΓΟΕΤΗΕ ὡς εἰς ἀστυλὸν κατὰ τῶν ἀγρίων καὶ τραχειῶν φωνῶν καὶ τῆς κινήσεως τῆς ἀγορᾶς. Διότι ὁ ποιητὴς καθ' ἅπαντα τὸν βίον ἔμεινε πόρρω πάσης συμμετοχῆς τῆς πολιτικῆς κινήσεως καὶ ἀναπτύξεως καὶ ἔστη ἀπέναντι τοῦ τῆς Βορείου Γερμανίας ἀγῶνος τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας οὐχὶ ἀσυμπαθῆς ἀλλ' ἐφεκτικῆς καὶ οὐδέποτε ἀπέκρυψε τὴν πρὸς τὴν πολιτικὴν ποίησιν δυσἀρεσίαν του, ἃ ἦσαν ἰκανὰ αἰτία τοῦ νὰ παρῆθῃ αὐτὸν νῦν γενεά, ἣτις εἶχε βροπὴν σφοδρὰν πρὸς τὰ πολιτικά. Ἐξῆρον ὑπερβάλλοντες τὰ συντηρητικὰ του φρονήματα εἶχε δὲ εἰπεῖ ποτε οὐ πολὺ σπουδάζων πρὸς τὸν ΕΒΚΕΒΕΛΙΑΝΝ "Ἄριστα γινώσκω ὅτι, εἰ καὶ πολλοὺς μύθους κατὰ τὸν βίον μου ὑπήνεγκα, πᾶσα ἡ ἐργασία μου ὑπὸ τινῶν ἀνθρώπων οὐδενὸς ἀξία ὑπολαμβάνεται, διότι δὴ ἀπηξίωσα νὰ ἀναμιχθῶ ἐν πολιτικῆς φατρίας εἰς ἃς εἰ ἤθελον νὰ ἀρέσω, ἔπρεπε νὰ γίνωμαι μέλος συλλόγου Ἰακωβίνων καὶ νὰ ἐξυμῶ τὸν φόνον καὶ τὴν χύσιν αἵματος." Ἐπειδὴ λοιπὸν τοῦτο δὲν ἔπραξεν, ὠνεῖδίζετο νῦν πραγματικῶς. Καὶ τέλος αἰτία τῆς ὑπὸ τοῦ ΒÖHNE γενομένης πικρᾶς καταγνώσεως τοῦ ΓΟΕΤΗΕ ὡς ἀνθρώπου καὶ ποιητοῦ ἦν ἡ ἕρμος ἀντικειμενικότης αὐτοῦ ἐνώπιον πάντων τῶν φαινομένων, ἣτις ἐνομίσθη ὑπὸ τοῦ ἐμπαθοῦς κομματικοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀνύσιον ἔργον καὶ ἀθεία. Ἄλλ' εἰ ἦν ὁ ΓΟΕΤΗΕ ὑπέρμαχος τῆς ἀντιδράσεως, ὅλος ὁ DR. MAIBERG ἢ ὁ CHATELAINBRIAND (ἴνα μὴδὲ κατ' ἐλάχιστον συνάψωμεν, τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὰ κακῆς φήμης ἀπολάουσα τοῦ ΓΕΒΕΝ καὶ ΜΕΤΤΕΒΕΙΧΟΝ) μᾶλλον αὐτῷ τοῦτο θὰ συνεχώρουν, ἢ νῦν, ὅτε συγγραφεὺς ὢν οὐδεμίαν ὀριστικὴν λέξιν εἶπε πρὸς τὸ κρατούμενον κατὰ τῆς ἡμέρας καὶ ἐθεάτο τὸν ἀγῶνα τῶν κομμάτων φυχρότερον καὶ ἀμελέστερον, ἢ ὁ ἡμερικὸς Ζεδὸς τὴν τῶν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μάχην. —

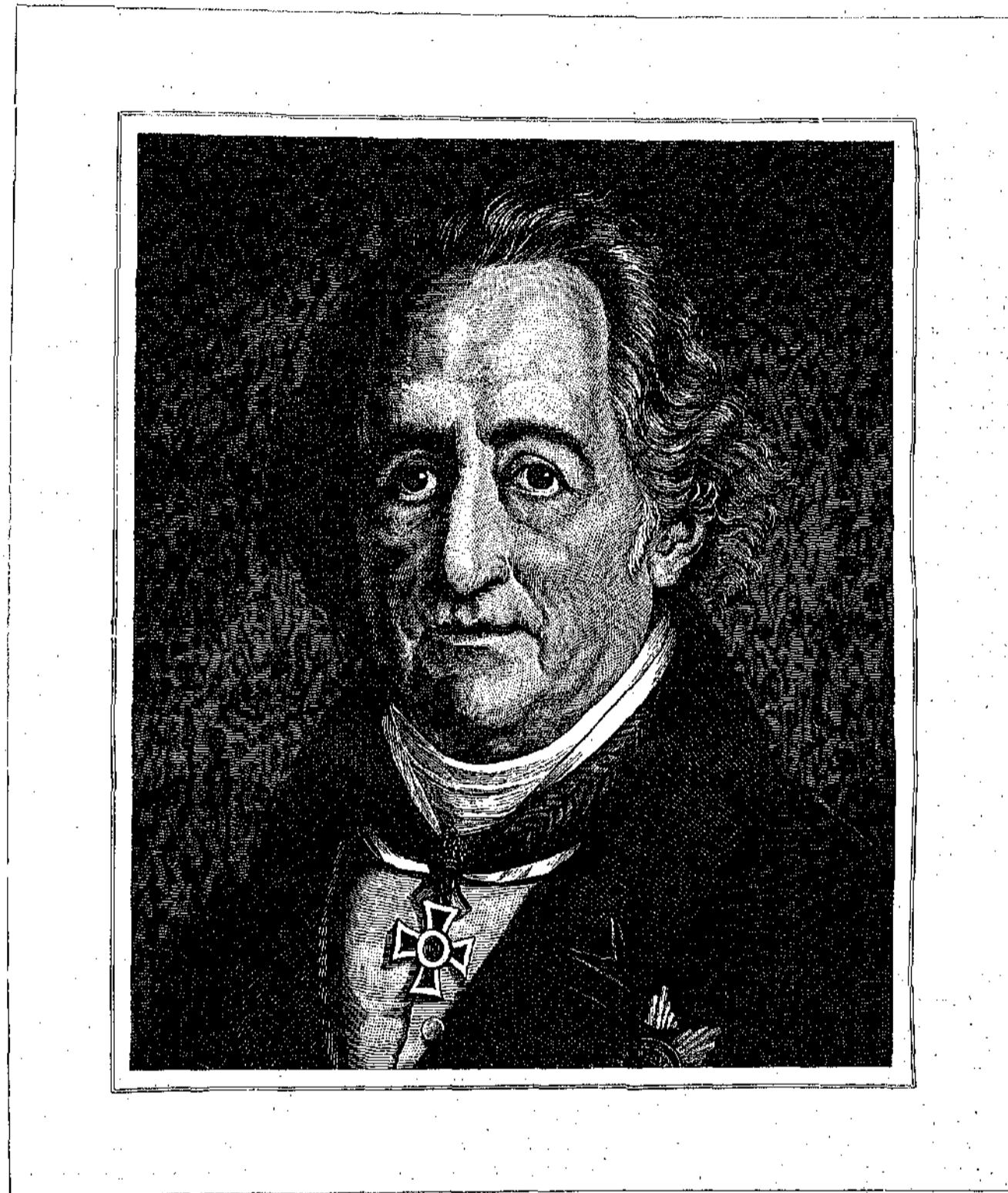
Τούτοις δὲ προσετέθη, ὅτι πραγματικῆς γνώσεως τῶν ἔργων τοῦ ΓΟΕΤΗΕ ἢ καὶ αὐτῶν μόνον τῶν ποιημάτων ἦν προνόμιον ὀλίγων. Διότι ὁ θερὸς καὶ δόσσητος ἔγχοι τεσσαράκοντα τέμνων, ὅστις καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας στερεῖται πάσης σαφοῦς διατάξεως καὶ συλλήψεως μὲν τῶν σπουδαιοτέρων, ἀποχωρίσεως δὲ τῶν ἥμισυ διαφερόντων, ἐκφοβῶν ἀπέτρεπε τῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν, ἢ δὲ μεγάλη τιμὴ ἐκόλυε τὴν διάδοσίν των. Μερικὴ δὲ ἐκδοσις τοῦ FAUST, ἦν σήμερον ἀγοράζομεν δεδεμένη καὶ ὑπὸ τοῦ Carrière ἐσχολιασμένην ἀντὶ μιᾶς μάρκας, ἐτιμᾶτο τῷ 1848 ἀντὶ ἐνὸς ταλήρου καίπερ μετριώτατα κεκοσμημένη! Τῆς δὲ ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἀνυπερβλήτου ἐπιτροπῆς, ἣτις κατέστησε τὸν LEBBING καὶ SCHILLER προσφιλοτάτους τῷ λαῷ καὶ γνωστοτάτους καὶ τιμωτάτους πάντων τῶν ἡμετέρων ποιητῶν, ἐστερήθη σχεδὸν παντάπασιν ὁ ἡμέτερος. Διότι πλὴν τοῦ BOMONT καὶ τοῦ FAUST καὶ σήμερον ἔτι οὐδὲν τῶν δραμάτων του δύνανται νὰ ἀσκήσῃ ἰσχυρὰν ἐπιρροὴν ἐπὶ θεατὰς θεάτρον καὶ πολλῶν ἦσαν θὰ ἠδύνατο ἡ δραματικὴ αὐτοῦ παίησις ἐν τοῖς 1830—1840 ἔτεσι νὰ προσπορίσῃ αὐτῷ δόναμιν, ὅτε ἡ νεότης καὶ πάντες οἱ ὀργάνωτες καὶ δρώντες ὑπελάμβανον τὴν σκηνὴν ἀναπλήρουν τοῦ ἡμῖν ἀπγορευμένου πολιτικοῦ θήματος. Οὐδεὶς μὲν ἀπηνεῖτο τῷ ΓΟΕΤΗΕ τὴν δόξαν μεγάλου ποιητοῦ καὶ μᾶλλον ἡγάπων νὰ παραβάλλωσιν αὐτὸν καὶ τὸν SCHILLER καὶ ἐκτιμῶσιν αὐτοὺς· ἀλλ' ὅμως ἐδόξαζον, ὅτι αὐτὸς ἦν τὸ τέλος ἐπο-

χῆς πολιτισμοῦ, ὃ δὲν ἐπενήργει πλέον ἐπὶ τὴν νέαν ἐποχὴν οὐδὲ ἐπὶ τὰ ἔργα αὐτῆς. Τοιαύτην λοιπὸν πεποίησιν ἔχοντες οἱ πολλοὶ δὲν ἐφιλοτιμοῦντο ὑπὲρ τοῦ στεφάνου καὶ τῶν τιμῶν του. Τοιαύτη δὲ ἦν μάλιστα κατὰ βάθος καὶ ἡ γνώμη τοῦ ΓΕΒΕΝΙΟΥΣ καὶ περ θαυμάζοντος τὸν ΓΟΕΤΗΕ· διότι κατὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ ὁ ἀγὼν τῆς τέχνης εἶχεν ἀποτελεσθῆ καὶ νῦν "ἐμῆλομεν νὰ προβάμεθα τὸν ἕτερον σκοπὸν, τὸν πολιτικόν, ὃς οὐδεὶς ζεῖστος ἔτι παρ' ἡμῖν ἐστοχάσατο, εἰ καὶ ὁ Ἀπόλλων παρέχει ἡμῖν ἐνταῦθα τὴν δόξαν, ἦν ἐκεῖ δὲν ἀπηνήσατο ἡμῖν". Ἦν λοιπὸν καθ' ἑαυτὸ σαφές, ὅτι δὲν ἠδύναμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος τοῦτου ἀνδρα, ὅστις κατηγγόρει τοῦ UPLAND, ὅτι ἔλαβε τὴν θέσιν του ἐν τῇ Βυρτεμβεργικῇ βουλῇ τῶν προϋχόντων.

Ταύτης δὲ τῆς ὀλίγον ἐντίμου θέσεως, καθ' ἣν ὁ ΓΟΕΤΗΕ κατετάττετο εἰς τὴν παρελθούσαν ἐποχὴν καὶ ἦν ποιητῆς ἀνδρῶν καλῶν κάγαθων σφόδρα ὀλιγαριθμῶν, οἵτινες ἠσχολοῦντο περὶ τὴν λῶσιν τῶν αἰνιγμάτων τῶν ἐν ταῖς "μυστηρίοις" καὶ ἐν τῇ "Πανδύρα" καὶ ἐν τῇ δευτέρῳ μέρει τοῦ "FAUST" καὶ τῶν "ἑτῶν τῆς ἀποδημίας" ἀπῆλλαξε τὸν ποιητὴν ἢ περὶ αὐτοῦ ἔρευνα. Διότι αὕτη, εἰ καὶ εἰς πολλὰς πλάνας ἔκτοτε περιέπεσε καὶ εἰς πολλὰς καὶ κενὰς μικρολογίας καὶ πολλὰς καὶ μικροσκοπικὰς λεπτολογίας ἐνόησε παρεστράφη, οὐδέποτε συγχωρεῖται νὰ ἐλαττώσωμεν αὐτὴ ταύτην τὴν ὑπηρεσίαν, ὅτι ἀπέδωκεν ἡμῖν τὸν ΓΟΕΤΗΕ ὡς ἄθρονον καὶ πληρέστερον καὶ πλουσιώτερον καὶ καλλίονα. Ἡ ἔτι γενεά, ἣτις δύνανται νὰ καλῇ τὸ 1848 ἔτος κύρια γενέθλια τῆς πνευματικῆς τῆς ὑπάρξεως καὶ τῶν θεμελίων τιθεισῶν θεμεριῶν καὶ ἐνομιῶν, κατ' οὐδένα τρόπον πλέον συνεδεῖτο μετὰ τῆς προσωπικότητος τοῦ ΓΟΕΤΗΕ οὐδ' ἐγίνωσκον αὐτὸν οὐδ' εἶχε πλέον πρὸς αὐτὸν οὐδεμίαν τῶν ποικίλων ἐκείνων σχέσεων, αἵτινες ἄλλοτε μὲν ἦσαν μόνον θῶκος ἐξωτερικαὶ καὶ μικροπρεπεῖς, ἄλλοτε δὲ εὐθιμότεραι, αἵτινες συνήπτον πολλὰς ἐκατοντάδας τῶν προτέρων ἐποχῆς τῆς πρὸς τὴν WEIMAR ἐπιστημότητος. Ἐνέκειτο λοιπὸν ἐν τῇ φύσει τῶν ἀναμνήσεων ταύτων καὶ τῶν λειψάνων νὰ ἐμφανίζηται ὁ ἀρχαῖος ΓΟΕΤΗΕ πρὸ πάντων ὅλος ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς τοῦ ΕΒΚΕΒΕΛΙΑΝΝ, αἰεὶ ἀμεμπτος, ἄριστα πεπαιδευμένος, εὐγενής, ὅλον κεκοσμημένος ἰδιὰ λαίμοδετοῦ ψυχικοῦ καὶ λευκοῦ καὶ ὄφρα καὶ διὰ τοῦ παρασήμου τοῦ ἀστέρου τῆς Ἀθανασίας, ἀλλὰ καὶ προσέτι ἀκαμπτος καὶ ψυχρὸς καὶ ἀρχαῖότροπος, καὶ ἐν τῇ τῆς σκηνῆς τούτῃ Ὀλυμπίῳ οὐδεὶς χαρακτήρ ὑπῆρχε τῆς τῶν νεωτέρων χρόνων ἐμπαθείας καὶ τοῦ ἐρεθισμοῦ. Περὶ δὲ τοῦ ΓΟΕΤΗΕ ὡς νέου οὐδεὶς πλέον λόγον ἐποιεῖτο καὶ τὰ συμβάντα τῆς νεότητός του οὐτω πόρρω ἔκειντο ἐν τῷ παρελθόντι, ὥστε οὐδεὶς σχεδὸν μάρτυς αὐτόπτης αὐτῶν πλέον ἔζη διότι αἱ μὲν ἐπιστολαὶ τοῦ ΓΟΕΤΗΕ πρὸς τὴν LOTTIE καὶ τὸν KESTNER ἀνεφάνησαν πρῶτον τῷ 1854, αἱ δὲ πρὸς τὴν Κυρίαν VON STEIN τοῖς 1848—1851· αἱ ἔπειτα ὁ νέος ΓΟΕΤΗΕ μετὰ τῆς προκλητικῆς καὶ τιτανικῆς τῶν φύσεως ὑπελαμβάνετο φαινόμενον ἐπίσης δυσἀρεστον ὡς ὁ SCHILLER ἐν τοῖς "λῆσταῖς" ὑπὸ τῆς πνευματικῆς τάσεως, ἣτις εἰς ὑπερβολὴν ἀπέφυγε καὶ ἀπεστρέφετο τὰς τάσεις καὶ ὁρμὰς τῆς νέας φιλολογίας ἀπὸ τοῦ τέλους τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερώσεως πολέμων μέχρι τοῦ μέσου τῶν 1830—1840 ἑτῶν καὶ ἔτι πέραν· αὕτη εἶχε προμαντεύσει τὴν ἀσαφῆ συνάφειαν ἀμφοτέρων τῶν ἀνδρῶν πρὸς τὴν ἐπανάστασιν καὶ προελλετο νὰ βίβη πέπλον ἐπὶ τὰ πράγματα ταῦτα τότε λοιπὸν ἐξεδόθη τὸ περὶ τοῦ ΓΟΕΤΗΕ ἔργον τοῦ LEWIS ἐν Λονδίῳ τῷ 1835, ὅπερ ἦν εἰδὸς τι ἀποκαλύψεως εἰς τὴν μερίστην πλειονοψηφίαν τοῦ Γερμανικοῦ κοινοῦ. Διότι οὐδεὶς ἀμφιβέβηκεν ὅτι ὑπῆρχον ἐν ἡμῖν πολλὰ ἑμάδες μερικαὶ τε καὶ ὀλόκληραι τῆς κοινωσίας, αἵτινες ἐγίνωσκόν τι πλείω καὶ ἀσυγκρίτῳ ὀρθότερα καὶ ἐμβριθέστερα περὶ τοῦ ΓΟΕΤΗΕ (καὶ τῆδε κάκειος εἶχον ἥδη εἶπει), ἢ νῦν ἐνεφάνισεν ὁ Ἄγγλος συγγραφεὺς μετ' ἀπάσης τῆς θαρρότητος καὶ τοῦ αἰσθητικῆς τῆς βεβαιότητος καὶ ὑπεροχῆς ὃς αἰεὶ διακρίνει τὸ ἔθνος του, ἐν τῇ σαφεῖ διηγῆσει του, ἣτις εἶνε ἀξιοθαύμαστος διὰ τὴν συντομίαν καὶ βεβήτητα καὶ πάντοτε καταθύνεται πρὸς τὸ ἔθνος σπουδαῖον. Ἄλλὰ καὶ σήμερον ἔτι, ὅτε δύνανται νὰ ἐξελέγῃ καὶ ὁ πρωτόπτερος τῆς περὶ τὸν ΓΟΕΤΗΕ

σοῦδης τὴν βιογραφίαν ταύτην ἀμαρτάνουσαν καὶ πλανωμένην καὶ ἀισθητικῶς ἐκπληττειται ἐπὶ τῇ ἐπιπολαιότητι καὶ κουφότητι, ἐγὼ ἀπονέμω ταύτῃ τὸ βραβεῖον προτιμῶν πασῶν τῶν τοῦ ΓΟΕΤΗΕ βιογραφιῶν· διότι πληροὶ τὸν πρῶτον σκοπὸν πάσης βιογραφίας, νὰ ἴσῃ δῆλα δὴ στρογγύλην καὶ πλήρη εἰκόνα τοῦ ἥρωος καὶ διαθερμαίνουσα νὰ διατιθῇ τὸν ἀναγιγνώσκοντα ὑπὲρ αὐτοῦ. Διότι ὁ LEWIS δὲν προὔποιθη παρὰ τοῖς μέλλουσι νὰ ἀνοίξωσι τὸ

σπεύδουσα, διὰ χαρακτήρων μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν καὶ διὰ φωτὸς καὶ σκιάς. Οὕτω δὲ ὁ ΓΟΕΤΗΕ ὡς ἄνθρωπος ἐγγύτερον προσήγγη εἰς πάντας ἡμᾶς. Γενικὴ λοιπὸν συμπάθεια ἐπεθύμει παρευθὸς νὰ γινώσκῃ πλείω καὶ ἀκριβέστερα περὶ τοιαύτου ἀνδρὸς καὶ τοιαύτου συγγραφέως. Ἐκαστον σχεδὸν νέον ἔτος προσεκόμιζε καὶ νέαν ἀνακάλυψιν τοῦτου τοῦ ποικιλώτατα κινήτους βίου καὶ ἐγένοντο γνωσταὶ πράξεις τῆς ἀγαθότητός του καὶ τῆς καλλιότητος

Ο ΓΟΕΤΗΕ.
(Ἐκ τῆς τελευταίας αὐτοῦ εἰκόνας.)

βιβλίον του ἀκριβῆ γνώσιν τοῦ πράγματος οὐδ' αὐτὸς ἔχει αἰσθητικὴν πρόληψιν οὐδὲ γνώμην ἐκ τῶν προτέρων ἐσχηματισμένην, ἀλλ' ἐπιχειρεῖ νὰ ἐξετάσῃ τὸν ΓΟΕΤΗΕ μετ' εὐθιμοῦ παρρησίας ἀνδρὸς, ὅστις τέρπεται ἀπολαύων θεάματος καλοῦ καὶ ἰδιοφουὸς ἐν τῇ τῆς βίῃ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐν τῇ τέχνῃ, καὶ μετὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ συνειδέτος τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ ἀξίαν καὶ οὐ θέλοντος νὰ παραιτησῆται αὐτὴν ἐνώπιον εἰδώλου τινός. Ἀπέφυγε λοιπὸν τὸ περὶ καὶ μικροπρεπεῖς, ἀτινα ποιῶσι δυσμάρφους τὰς πλείους τῶν μέχρι τοῦδε περὶ τοῦ ΓΟΕΤΗΕ ἐκδοθεισῶν ἀνακινήσεων καὶ ὡς κοσμοπολίτης καὶ ὡς ξένος περιέγραψεν ὑπαρξὴν μοναδικὴν ἐν τῇ

ἀναπτύξει τῆς καὶ ἐν τῇ ὕψει, εἰς ὃ ἀνέθη ἀγωνισμένη καὶ συμπάθειας καὶ χαρακτήρες πλήρεις εὐγενούς φρονήματος καὶ μεγαλοπρεπειᾶς καὶ ἀνθρωπῶς ἀληθῶς εὐγενῆς ἀπεκαλύφθη ἐκπληττειται καὶ καταβέβη ἡμᾶς. Ἡ ποιητικὴ του οὐκ ἦν φωτεινότερα οὐδὲ διαυγεστέρα οὐδὲ ἐμβριθέστερα τοῦ βίου του καὶ ὅτι ἐν ἐκείνῃ ἔβαιμάζετο, παρῆσθηεν οὗτος ἐν ἔργοις. Κατὰ τινὰ λοιπὸν τρόπον ὁ ΓΟΕΤΗΕ ὡς ἄνθρωπος ἔτεμε τὴν ὁδὸν τῷ ΓΟΕΤΗΕ ὡς συγγραφεῖ, ἵνα ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τῶν ἡμοφύλων του καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. (Ἐπειτα τὰ τέλει.)

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΟΥ ΚΙΑΘΑΘΑ.

(συνέχεια ἔρα προηγ. τεύχος.)

13.

Η ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΡΩΝ.

Ψάλλε, λύρα μου γλυκεία,
Τὰς λαμπρὰς ἡμέρας φάλλε
Εἰς τὴν γῆν τῶν Ὑταρβαίων,
Εἰς τὴν χώραν τῆς εἰρήνης·
Ψάλλε τοῦ ἀραβοῦτου·
Τὰ μυστήρια, καὶ ἔλην
Τῶν ἀγρῶν τὴν εὐτυχεῖαν!

Ἀγροὶ κεῖνται τοῦ πολέμου
Οἱ ὄψεις, θάρσος πελίκαι·
Ἄγροα κεῖνται καὶ τὰ βόσπρα
Τὰ αἰματηρὰ, φοικαδῶν,
Καὶ ὁ κρότος τοῦ πολέμου
Δὲν ἀκούσῃ ἐν τῇ χώρῃ.
Ἡ εἰρήνη βασιλεύει,
Καὶ ὁ κνηγὸς ἀπόθως
Παρέργεται τὰ βόσρα,
Καὶ τὴν λέμβον ἐτοιμάζει
Ὁ ψαρῆς ἐν ἡσυχίᾳ.
Αἱ γυναῖκες ἀμερίμων
Ζάχαζαν ἐκ τοῦ σφενδόμου
Ἀποβιβάζουσι καὶ τοῦχος·
Ὅδ' αὐτῆς ἄρκουοῦσιν,
Κ' ἐτοιμάζουσι τῆς ἐλάφου
Καὶ τοῦ κρότου τὸ δέρμα.

Περὶ εὐτοχεῖς καλοῦσθε
Εὐθαλίς ὁ σίτος λάμπει,
Πλοῦτον σκεῖνον εἰς τὴν χώραν,
Καὶ ἡ κόρη κυματίζει
Ἡ χρυσὴ καὶ ἐλαφρὰ του·
Χεῖρας ἴσαν γυναικεῖται.
Αἱ θεοῖσιν τὸν σπόρον
Εἰς τὴν γῆν κατὰ τὸ ἔαρ,
Χεῖρας πάλιν γυναικεῖται
Αἱ ἐν ἄρᾳ φθινοπώρου
Συγκομιθεῖσαι τὸν σίτον,
Ὡς τὰς εἶχεν ἀδύγησι
Ἡρόθυμος ὁ Κιαθάθας.

Μίαν δὲ τινὰ ἡμέραν,
Ἄφ' οὗ ἔσπευον τὸν σπόρον,
Ἔπει πρὸς τὴν Μινεζάθην,
Τὴν ἄρσάν του γυναικα,
Ὁ εὐδαίμων Κιαθάθας·
Ἐδύλγησον ἀπέψε
Τοὺς ἀγρούς, χάραξ ἀκύλους.

Ἡ ἔρα δὲ τινὰ ἡμέραν, Ἄφ' οὗ ἔσπευον τὸν σπόρον, ἔπει πρὸς τὴν Μινεζάθην, τὴν ἄρσάν του γυναικα, Ὁ εὐδαίμων Κιαθάθας, Ἐδύλγησον ἀπέψε τοὺς ἀγρούς, χάραξ ἀκύλους. — Οἱ ἱστοὶ ἀδυνατοῦ μεγάλως τὸν ἐπιπέδον σίτον (ὁραθεῖσιν). Ὁμοίως αὐτοῖς, λέγει ὁ θεοποιεῖται, τοσοῦτον σπουδαῖον καὶ θεῖον προῖον, ὅστε ἐρεθισθὲν πλῆθος ἀνηγγισμένων, ἐν οἷς ἡ ἰδέα αὐτῆς παρῆλθεν ἀποδοτικῶς ὡς ἐμπειρικὸν δῶρον τοῦ Μεγάλου Πνεύματος. Οἱ Ὑταρβαῖοι, ὅτινες τὸν ἠνωμαῖον μου-δαμῆν, ἔχουσι ἀποδοτικῶν ῥυθμῶν, ἐν ᾧ παρῆλθεν ὁ ἄριστος ἀνάγκη καταργημένοι ἐξ οὐρανοῦ ὑπὸ τὴν μορφὴν εὐεταῖος νεκτοῦ. Γνωστὸν εἶναι δὲ τὸ σπεῖραν καὶ θερίζειν τὸν σίτον πρὸς τὰς ἀγρῆσι αὐτοῖς φιλικῶς εἶναι ἔργον τῶν γυναικῶν, τὸν παῖδαν καὶ γαγγράτων τῶν ἀνδρῶν. Ἴσως ἴσως δὲ εἶναι ἐπίσης γνωστὸν, δὲ ἡ ἔργασια αὐτῆς ἡ ἀποδοτικῶς κοπιώδης ἐκτελεῖται παρὰ τῶν γυναικῶν ὡς δι- κίων ἀνάλλαγμα πρὸς τὰ βάρη ἔργα τῶν ἀνδρῶν, αἵτινες ἀφελούσι καὶ φροντιστοὶ περὶ προμηθείας τρο- φῆς καὶ ἐπιδοματικῆς καὶ περὶ ἀποδοτικῶς τῶν ἐχθρῶν ἐπιδορῶν. Ἰσὴν γυνὴ θεωρεῖ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀραβοῦτου ἔργασια ὡς μέρος τῶν δικαιωμάτων τῆς καὶ σερμύνηται ὡς ἐπὶ πλῆρῃ σίτου τὴν ἀποθήκην τῆς, ἔπειτα ἐξα- σπῆσθ τὴν φιλοδοξίαν τῆς καὶ τιμῆς αὐτῶ τοῦ συζύγου τῆς τὸν σίτον.

Μαγικούς, νὰ προσφάξῃς
Τὰ σπαρτὰ ἀπὸ ζῆμίας,
Ἀπὸ ἔντομα καὶ δρόσου,
Καὶ ἀπὸ τὸν Βαγεμῆνον,
Τὸν κακὸν τοῦ σίτου κλέπτην,
Καὶ ἀπὸ τὸν Παιμοσαίτην,
Τὸν ληστὴν, καταστραφεῖα.
Ὅταν ἦναι νύξ βαθεῖα,
Ὅταν εἶσι ἡσυχάζουσι,
Ὅταν ὁ θεὸς τοῦ ὕπνου
Ὅλας ἐκλείσῃ τὰς θύρας·
Ὅταν οὐδὲ δὲν εὐ ἀκούῃ,
Ὅταν ὄμμα δὲν εὐ θέλησθ,
Ἐκ τῆς κλίνης σου ἐγείρου
Χωρὶς νὰ προσφέρῃς λέξιν,
Τὰ ἐνδύματα ἀπόθως
Καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς μας πέρι
Βάδιζε, κεκαλυμμένην
Μὲ τὴν κόμην τὴν μακρὰν σου
Καὶ μὲ τῆς νυκτὸς τὸ σκότος.
Ἔπει οὕτω καρποφοροῦ
Οἱ ἀγροὶ νὰ γείνουσι εἶσι,¹⁰
Καὶ ὁ ποῦς σου νὰ χαράξῃ
Μαγικῶν ἀμέσους κύκλων,
Τὸν ὅποιον οὐτὲ δρόσου,
Ὅποτε ἔντομον ἢ σκόλην
Ἡμπορεῖ νὰ διαρρήξῃ.
Ὅτε εἶσι ἡ ἀράχνη,
Ὅτε κόμην ἢ κοχλίαν,
Ὅδ' αὐτῆς ἡ ἀρκουοῦσιν
Κάμπη, τῶν κομπῶν ἢ πρώτην.¹¹

Εἰς τὰ πέρι ἐπὶ δένδρων
Ἴσταντο πολλοὶ κοράκια,
Καὶ ὁ ἀναξ τῶν κοράκων,
Ὁ Καγάρης, μὲ τοὺς μαύρους
Πειναλέους ὀπαδοῦς του,
Καὶ ἐγελούσαν τοὺς λόγους·
Τοὺς σοφοὺς τοῦ Κιαθάθα.
Καὶ ἐστίνον τὰ δένδρα
Ἐκ τοῦ ἡλιωτῆς τῶν θλα,
Τοῦ ὄψεος γέλωτος των.
Κ' ἔλεγον τὸ μαῦρα ζῷα·
Ἄδεν ἀκούετε τί λέγει
Ὁ νοῦμον Κιαθάθας;¹²

Ὅτ' ἐσπεύσαν τὸ σκότη
Τῆς νυκτὸς ἀγροῦ καὶ δάσος,
Ὅτε ἔρχισεν ὁρηγῶδες
Ἄσμα τὸ πετῆν τοῦ πένθους,
Καὶ ὁ Ναπαζῆν, τοῦ ὕπνου
Ὁ θεός, τὰς θύρας θλας
Ἔγχε κλείσει τοῦ χωρίου,
Ἐκ τῆς κλίνης τῆς ἡγέρθη
Ἡ ἄρσιν Μινεζάθην.
Ἐκδοθεῖσαι εἰς τὸ σκότος
Ἄρσιν καὶ θαρραλέα
Ἐσπευσεν εἰς τὸν ἀγρὸν τῆς,
Ὅπως μαγικούς χαράξῃ
Μὲ τὰ θήματ' αὐτῆς κύκλους.

10 Ὅτε οὕτω καρποφοροῦ οἱ ἀγροὶ νὰ γείνουσι εἶσι. 11 Ὅλα περὶ τῆς μαγικῶν ἀμέσους ἐπιτροπῆς τῶν θημάτων τῆς γυναικῆς ἐπὶ τῶν προῖοντων τοῦ ἀγροῦ εἴρηται ἐν ἀρχαῖοις τινὲς ἔθροι ὡς πρὸς τὴν καλ- λίστην τοῦ ἀραβοῦτου. Ἡ αὐτοῦ τοῦ γεωργικοῦ μετὰ τὴν σπαρτὴν τοῦ σίτου ἐξέλεγε τὴν πρῶτην σκυ- τεινὴν καὶ νεφελοῦ ἔκτος, ὅπως περιέλεγε κρυφίως καὶ γυνὴ τὸν ἀγρὸν. Πρὸς τοῦτο ἐξήρχετο ἀφ' ἑσπέρας ἢ ἀποκαθάρσις τῆς οἰκίας καὶ μετεβαίνει εἰς ἀπέκλειον τὴν μέρα, ἔπειτα ἔπειτα ἡ νύξ ἐξελόθη, καὶ ἀραβοῦτος τὸν χιτῶνά τῆς ἐν χειρὶ περιήρ- χετο τὸν ἀγρὸν. Τοῦτο ἔθετο εἰς ἐκαστὴν ἀφ' ἑσπέρας συνηθισθὲν καὶ ἀποκαθάρσις τὰς ἐπιδορῶν τῶν ὑποδοτικῶν πικρῶν καὶ ἐντέμων, τὰ ὅποια ὑπετίθητο εἰς δὲν δύνανται νὰ διαδοῦν τὴν μαγευτικὴν γοημίαν, ἢ τὰ θήματα τῆς γυναικῆς ἐγάρτατες.

Ἡ νύξ μόνη, οὐδὲς ἄλλος,
Βλέπει τὰ λαμπρὰ τῆς κόλλης,
Τὸ πετῆν τοῦ θρήνου μόνον
Τῆς καρδίας τῆς ἀκούει
Τοὺς παλμούς, διότι πέπλος
Νυκτὸς μαύρης τὴν ἀκατέπει,
Ὅστε ἀνθρώπος δὲν ἦτο
Ὁ δυνάμενος νὰ εἶπῃ
Ἐπαυρόμενος· Τὴν εἶδα!

Μόλις ἦλθεν ἡ πρώτη
Καὶ ὁ ἀναξ τῶν κοράκων
Μὲ κρηγμούς ἐπὶ τῶν δένδρων
Συνεκέλευσε τὸ σίτην
Τῶν κοράκων καὶ κροσφοῦν,
Κορωνῶν καὶ χελιδόνων,
Καὶ ἀπόθως ἐπεβύθη
Μὲ τὸ στρατεύματό του τοῦτο
Ἐπὶ τῶν ἀγρῶν τοῦ σίτου·
Καὶ ἐφώνησαν οἱ κλέπται·
Ἄς ἐκδοθῶμεν τὸν σίτον
Εἰς τὸ πείσμα τῶν ἐχθρῶν μας
Καὶ τῶν μαγικῶν τῶν κύκλων,
Τοῦ ἐπιπέδου μὲ τοὺς πόδας
Ἐκουρὲν ἡ Μινεζάθην!

Πλὴν ὁ ἔσπευον Κιαθάθας,
Πρόβλεπεν καὶ σκέψιν ἔχων,
Ἦκουσε τοὺς γλευσασμούς των
Ἄντηχούοντας ἐκ τῶν δένδρων,
Κ' εἶπε· Φίλι μου σταθῆτε,
Καὶ σὺ, ἀναξ τῶν κοράκων,
Θέλω μάθημα ἀπὸ σοῦ,
Μάθημα καθὼς εὐς πρῆται.

Ἐνωρὶς ὁ Κιαθάθας
Τῆς οἰκίας του ἐξήλθε,
Καὶ περὶ τοὺς ἀγρούς θλους
Ἦστως ποικίλως παγίδας·
Τοὺς ληστὰς του νὰ συλλάβῃ,
Εἰς τὸ δάσος τὸ πλῆσιον
Ἴσταντο κρυμμένους τῦρα,
Περιμένον τοὺς κοσσοφούς
Καὶ τοὺς κλάρακας νὰ εἴδωσι.

Μὲ κρηγμούς καὶ μὲ πτερόντων
Κρότους ἔρχονται οἱ κλέπται
Τὴν καταστραφῆν ν' ἀρχίσουν,
Μὲ τοὺς ὄνοχας τῶν σκαπῶντων
Καὶ μὲ τὸν γαμψὸν τῶν ῥάγας,
Νὰ ἐκδοθῶσι τοῦ σίτου
Τὸ λαθροκαμμένον σῶμα,
Καὶ μὲ θλους τῶν τοὺς δόλους·
Μ' ἔλην τῶν τὴν πονηρίαν
Τοὺς κινδύνους παραβλέπουσι,
Ἔως οὐ εἰς τὰς παγίδας
Τὰς ποικίλως τοῦ Κιαθάθα
Συλλαμβάνονται καὶ πίπτουσι.

Τότε αὐτοὺς ἀπὸ τὴν κρότην
Ἐρμηνεύεται, ἐργίλους
Πρὸς τοὺς ἀρπάζας προσβλέπων.
Εἰς τὸ φοβερὸν τοῦ βλέμμα
Κι' οἱ θροαστέροι φοβοῦνται.
Καὶ ἀσπλάγγως πνίγει θλους
Ἄνα πάντες, ἀνα δέκα,
Τὰ νεκρὰ δὲ σώματά των
Ἄναρτ' εἰς τὰς μορμόνας
Πέρι τῶν ἀγρῶν τοῦ σίτου,
Εἰς σημεῖον τιμωρίας,
Μάθημα διὰ τοὺς κλέπτας.

(ἀκολουθεῖ)

ΒΙΟΛΑΝΘΗ.

Διήγημα.

(Συνέχεια ἔρα προηγ. τεύχος.)

Πρῶταν τινὰ ἐν τῇ ἡτοιμάζετο πάλιν νὰ με-
ταβῆ ἐκεῖ, ἔλαβεν ἐπιστολήν, κυριῶς ἐσφα-
ρημένην, δι' ἧς ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Βέργην
(οἱ γονεῖς τοῦ Ἀδόλφου) ἐλάμβανον τὴν τιμὴν
ἢ ἀναγγεῖλαι αὐτῶν τὸν ἀραβοῦτον τῆς θυγατρὸς
των Ἀλίνης μετὰ τοῦ μαρκησίου Βυσαίρου,
Γάλλου εὐγενοῦς καὶ πλουτοῦ. Ὡς κεραυνο-
πληκτος ἐπέμεινε ὁ Βάλδεμαρ εἰς τὴν ἀπροσδο-
κῆτον ταύτην εἰδησιν. Συνελθὼν ἐκείσως παρὰ
τὴν τράπεζαν καὶ ἐχάρταε μετὰ χειρὸς περσε-
σάσης γραμμῆς τινος πρὸς τὴν Ἀλίνην πλῆρεις
ἐμψνεῖαι, δι' ὧν τῇ ἡδύστο πᾶν ἀγαθὸν ἐπὶ τῇ
ἀραβοῦτῃ αὐτῆς μετὰ τὸ πλοῦτόν του καὶ ἠέρον-
τος ἔβου. Εὐθύς θμως μεταμεληθεὶς ἐσχίσε
τὸ φύλλον καὶ ἔγραψεν εὐγενῆ ἐπιστολήν πρὸς
τοὺς γονεῖς, συγχάριον αὐτοῖς ἐπὶ τῇ αἰσῆ συμ-
βάντι. Ἀποστείλας τὴν ἐπιστολήν ταύτην ἐξήλ-
θεν εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ δι' ἔλης τῆς ἡμέρας
περιεφέρετο νῆστις καὶ ὡς παραφρον. Πλὴν τί
τὸ ὄφελος; Ὁ κόσμος βαθεῖαι δὲν κατεσκευασθῆ
διὰ εἰς τὴν σωρείαν τῶν δυστυχῶν ἀνθρώπων
εἶς προστάθῃ εἰς ἀκόμη δυστυχίᾳ! Ὁ κόσμος,
ὅστις περὶ τοῦ μυστικοῦ ἐρωτοῦ τοῦ οὐδὲν ἐγνώ-
μιε, δὲν εἶρε παράδειξον τὸν ἀραβοῦτον. παρὰ
δοτὸν εἶρε μόνον τὴν μετ' ὀλίγας ἡμέρας δια-
δοθεῖσαι εἰρήνην, διὸ ὁ Βάλδεμαρ, ὁ ἰκανὸς καὶ
ἐννοῦς νῦος, οὗ τὸ μέλλον ἦτο τόσον ἐπίεξηλον,
ἀπεφάσισεν αἰφνης νὰ μεταναστεύσῃ εἰς Ἀμερικήν.
Πρὶν θμως ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασίν του ταύ-
την καὶ ἀπέβη εἰς τὰς ἀποκέντρους γῆρας
πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ φοτοῦ τῆς λήθης ὁ Βάλ-
δεμαρ ἔσχεν ἀπαξ ἀκόμη ἀφορμὴν νὰ εὐρεθῆ
μετὰ τῆς μελλούσης μαρκησίας Βυσαίρου καὶ
τοῦτο ἔλας ἀπροσδοκῆται.

Κατὰ τὰς δύο τελευταίας ἐβδομάδας τῆς ἐν
Εὐρώπῃ διαμονῆς του οὐδεμίαν πλὴν δέδετο
προσκληθῆν ὁ Βάλδεμαρ, ἀποφεύγων τὸν κόσμον
καὶ τὰς θροαστέρας συναναστροφάς. Μίαν μόνον
πρόσκλησιν εἰς ἐσπερίδα φιλικῆς τινος οἰκίας
δέδετο, διότι ὁ Ἀδόλφος τῇ εἶπεν, εἶπε, εἶπε
ὁ μέλλον γαμβρός του, ὁ μαρκῆσιος, ἀδύστετος
ἀν δὲν θὰ παρευρισκετο. Ἐπίπεσε λοιπὸν ὁ
Βάλδεμαρ εἰς τὴν Ἀλίνην θὰ εἶπεν ἄλλ'
ἢ τὴν ἑλπίδα ἄλλως ἄριστον. Ὁ μαρκῆσιος, μὴ θέλων
χάριν αὐτοῦ ἢ φάρατα τοῦ μελλοντοῦ μαρκῆσιος
πρὸς τὴν ἀραβοῦτον, ἐπιμόνος τὴν παρεκάλεσε
νὰ δεχθῆ τὴν πρόσκλησιν, καὶ ἡ Ἀλίνην, ἐπι-
θυμοῦσα νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν κόρην τῆς φιλο-
ενοῦσας οἰκογενείας, φίλην τῆς ἐπιστήθου, ἀπε-
φάσισεν νὰ μεταβῇ.

Ἀφνης λοιπὸν ὁ Βάλδεμαρ κατὰ τὴν ὀρι-
σμένην ἐσπερίαν ἐβρέθη ἀνώπιον τῆς Ἀλίνης.
Πόσον ὀδυνηρὰ τῇ ἦτο ἡ ταισάτη συνάντησις
ἐκείνη δύνανται πᾶς τις νὰ ἐννοήσῃ. Νὰ εἰδέτῃ
ἐκείνην τὴν ὅποιαν τόσον θερμῶς ἠγάπα καὶ νὰ
αἰσθάνηται δὲ τὴν φάρατα κόρη ἀνήκει πλὴν εἰς
ἄλλον — ἦτο δι' αὐτὸν ἀφόρητον! Ἦτοιμάζετο
λοιπὸν ν' ἀπέβη, εἰς τὸ φίλος του Ἀδόλφος ὀδη-
γήσας, αὐτὸν πλησίον παραθύρου τῇ εἶπεν ἐμ-
πιστευτικῶς·

— Βάλδεμαρ, θὰ μὲ ὀπαρῶσθες τὰ μέγιστα
νὰ παραμείνης μέχρι τέλους καὶ νὰ συνοδεύσῃς
τὴν ἀδελφὴν μου εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐγὼ ἐπρό-
κειτο νὰ τὴν συνοδεύσω, ἀλλὰ ταύτην τὴν στιγμήν
ἔλαβον αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν — καὶ ἤθελεῖς
πλὴν ἔρχεσαι αὐτῇ ἡ ἐπιστολή — καὶ ἀναγ-
κάσθαι ν' ἀπέβη.

Καὶ ὁ Ἀδόλφος ἀνεχώρησεν ὡς ἀστραπὴ
πρὶν ἢ ὁ Βάλδεμαρ ἀπεθῆν τι νὰ τῇ ἀπαντήσῃ.
Τὴ νὰ κάμῃ; Ἡ θέσις του ἦτο ἀρκετὰ δύσκολος·
ἔκαμε λοιπὸν τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν, καὶ ἀνα-

ζήτησας τὴν Ἀλίνην, τῇ εἶπε μὲ ἔλην τὴν φω-
χρᾶν ἐγένετο εἰς εἰς τὰς διαταγὰς τῆς,
καθὼς ὁ ἀδελφὸς τῆς ἠναγκαθῆ νὰ ἀπέβη.
Ἡ Ἀλίνην ἐδέχθη, καὶ μετὰ παρέλευσιν μῆος
ἄρας ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς νὰ ἐπιστρέψῃ
οἰκίαν. Ὁ Βάλδεμαρ ἠσθάνετο εἰς θλίβερα ἐπέ-
κειτο ἐξήγησις, ἐνείκε δὲ μόνος μετὰ τῆς Ἀλίνης
εἰριστικῶς ἠναγκαθῆτο νὰ ἐκφρασθῇ ἄλλ' ἢ
θελίαν ἐπὶ πολλὸ τῇ ἐπέβαλλε αἰσπῆν. Σιωπηλῶς
ἐδάδεξον ἀμφοτέρω. Ἡ Ἀλίνην πρῶτη δέδεψε
τὴν ὀχληρὰν αἰσπῆν.

— Δὲν μὲ συνεχάρτες ἀκόμη, Βάλδεμαρ,
εἶπε. Τὰ ἐληρημῆσατε, φαίνεται.

— Ἀποστείλα, κατ' ὄσον ἐνθυμοῦμαι, συγ-
χαρητήριον ἐπιστολήν, δεσποσύνη, ἀπήγησεν ὁ
Βάλδεμαρ· ἐπέβη εἰς τὴν ἐπιστολήν δὲν πα-
ρέπεσον.

Ἡ Ἀλίνην ἐμετῶσεν, ἀλλὰ τὸ μετῶμα τῆς
εἶχε τὴν δευτερεύουσαν, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἔστρεψεν,
δὲ ἀπήγησεν·

— Εἶπα παραδοῦς, Βάλδεμαρ. Ἡ συγχαρη-
τήριος ἐκείνη ἐπιστολή ἀπηρῶνεται εἰς τοὺς
γονεῖς μου. Ἐγὼ θμως ἐπεριμένα τὰ συγχαρη-
τήρια σας κατ' εὐθείαν. Ἦτο ἴσως πολλὴ ἡ
ἀπαίτησίς μου;

— Ὡ! δεσποσύνη μου . . .

— Διὰ δὲν μὲ ὀνομάζετο πλέον Ἀλίνην.
Ἐγὼ, θλίβετα, ὡς ὀνομάζω Βάλδεμαρ.

— Νομίζω εἰς ἡ μελλοντοῦ τοῦ μαρ-
κησίου . . .

— Ὁ μαρκῆσιος δὲν ἐρῶσθαι τοὺς φίλους
μου. Μείνατε, παρακαλῶ, εἰς τὴν παλαιὰν συ-
νήθειάν σας.

— Ἐπανορθῶ τὸ σφάλμα μου, Ἀλίνην, καὶ
ἐχρησθῆσαι ὡς συγγαίρου διὰ τὸν ἀραβοῦτῆν σας,
καὶ ὡς εὐχόμενον πᾶσαν εὐτυχίαν.

Ἡ Ἀλίνην εἰσώπησεν πάλιν, καὶ ἡ ὀμιλία
δυσκόπη. Ὁ Βάλδεμαρ ἠσθάνθη μεγάλην ἀνα-
κούφισιν θταν ἐφθασαν εἰς τὴν κηλιωτικὴν
εἰσοδὸν τῆς ἐπαύλας. Καὶ αἰσπῶντες εἰσῆλθον
εἰς τὸν ἐκτεταμένον κήπον, ὅστις ἐφωτίζετο διὰ
πολλῶν φανῶν φωταερίων. Ἡ Ἀλίνην στραφεῖσα
αἰφνης πρὸς αὐτόν, τῇ εἶπεν·

— Ἐπιδοῦμον ἀκόμη ὀλίγας στιγμῆς νὰ
σοὶ ὀμιλήσω, Βάλδεμαρ, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἀλίνην.
Δὲν πρέπει ν' ἀποχωρισθῶμεν οὕτως. Ἡ νομί-
ζεις δὲ μοὶ εἶναι εὐχάριστος ν' ἀποχωρισθῶ
ἀπὸ σοῦ, τοῦ καλοῦ τῶν νεανικῶν μου χρόνων
φίλου μετὰ τὴν ἐληρὰν μόνον συγχαρητήριον εὐχῆν,
χωρὶς ν' ἀκούσω καὶ συμπαινετικῶς τινος λό-
γου; Ἐνοῶ δὲ σήμερον παρὰ τὴν θλίβησιν
σου εἶσαι πλησίον μου, καὶ εἰς ἴσως οὐδέποτε
πλέον θ' ἀπαντηθῶμεν. Δὲν μ' ἀηγήεις, διὰτὶ
εἶσαι πρὸς ἐμὲ τόσον σκληρῶς;

Ὁ Βάλδεμαρ ἀνωπλισθῆν. Ἐπὶ στιγμῆς ἐπά-
λαισεν ἀκόμη· τέλος θμως ὑπέκυψε καὶ μὲ φω-
νὴν πλήρῃ συγκινήσεως εἶπε·

— Γνωρίζεις, Ἀλίνην, ποῖα ἡ αἰτία δι' ἣν
σὲ ἀποφεύγω; Ἐνοῶσις ἀρκούτως πόσον ἡ
μέλλεις; Τὴ ἐνδιαφέρεται ἡ μαρκησία Βυσαίρου,
ἐὰν ὑπάρχῃ τίς ἐν τῷ κόσμῳ, ὅστις ἀπεχωρισθῆ
ἀπ' αὐτῆς ἐν βαθεῖα ὀλίγη καὶ ἀπελπισία —
διότι ἄλλως εἶχε φαντασθῆ τὸ μέλλον τῆς Ἀλ-
ίνης. Θὰ γαλάσειε δεδαῖς θταν ἀναμνηθῆσις
σοῦ παιδός, καὶ θὰ εἴπαι; Νομίζω εἰς μὲ
ἠγάπα. ἀλλὰ μόνον δέδεξες ἦτο νὰ μοὶ φανερώσῃ
τὸν ἐρωτὸ τοῦ!

Ταῦτα εἰπόν ὁ Βάλδεμαρ ἔφριψε βλέμμα
ταχὺ πρὸς τὴν συνοδοκῶρον του καὶ τὴν εἶδεν
ὀφθαλμοῦν καὶ τρέμουσαν. Μεταμεληθεὶς δὲ διὰ
τοὺς σκληροὺς αὐτοῦ λόγους προσέβηεν ἀμέσως·
— Ἠθέλησες νὰ ὀμιλήσω, Ἀλίνην, καὶ ὀμι-
λήσω; μὴ παρεγγεῖς τοὺς λόγους μου.

— Δὲν τοὺς παρεγγεῖς, ὄχι· ἀπήγησεν ἡ
νεῦσις μὲ φωνὴν μέλις καταληκτικῆν.

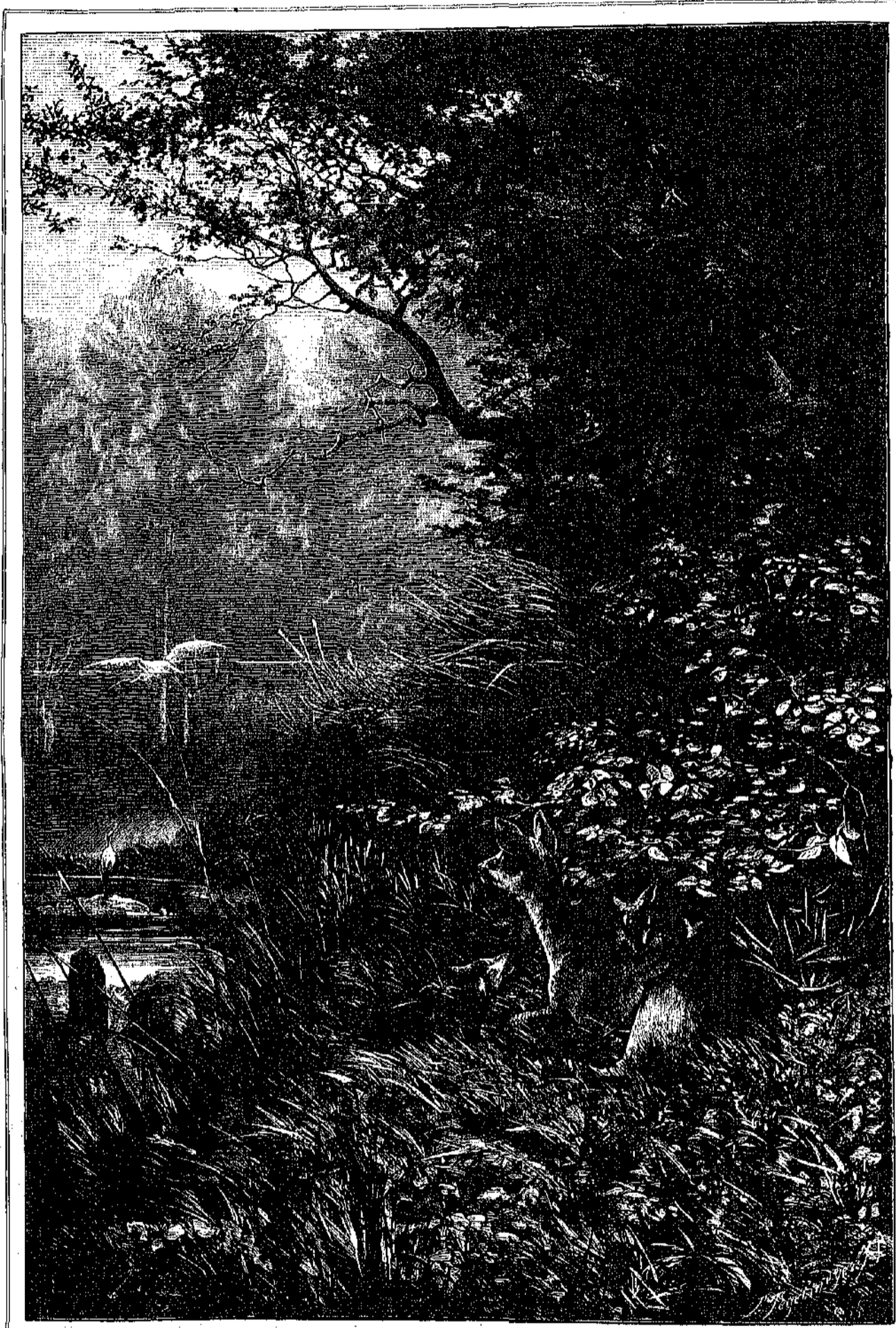
— Συγχώρησόν μου, Ἀλίνην, συγχώρησόν μου.
Συλλογίσου τὴν θέσιν μου· συλλογίσου δὲ εἰς
ἠσθάνησθ διὰ σὲ δὲν ἦτο ἔπος, ἀλλὰ λατρεία.
Ἦμην ὡς ἀνθρώπος λατρεύων θεόν, ὅστις φο-
βεῖται μὴ ἐκφραζόμενος φανερὰ δεδηλώσῃ τὸν
νόον, ἐν τῷ ὅποιῳ εὐρίσκειται τῆς λατρείας του
ἡ εἰκὼν . . . Μὴ μὲ διαδοῦσται, Ἀλίνην, συλ-
λογίσου τὴν θέσιν μου. Εἰπέ μοι· τί ἰδόντες
νὰ πρᾶτῃ ἀνὴρ ἔχων τοιοῦτον νοῦον ἐν τῇ καρ-
δίᾳ του αἰσθῆται; Ἦτο δυνατόν ὁ ἀνὴρ οὗτος
νὰ σοὶ συγχαρῆ εἰλικρινῶς;

Ἡ Ἀλίνην εἰσώπησεν. Ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς
συνεκροτεῖτο ἀγῶν. Σταθεῖσα τέλος ὑπὸ φανῶν
εἶπεν·

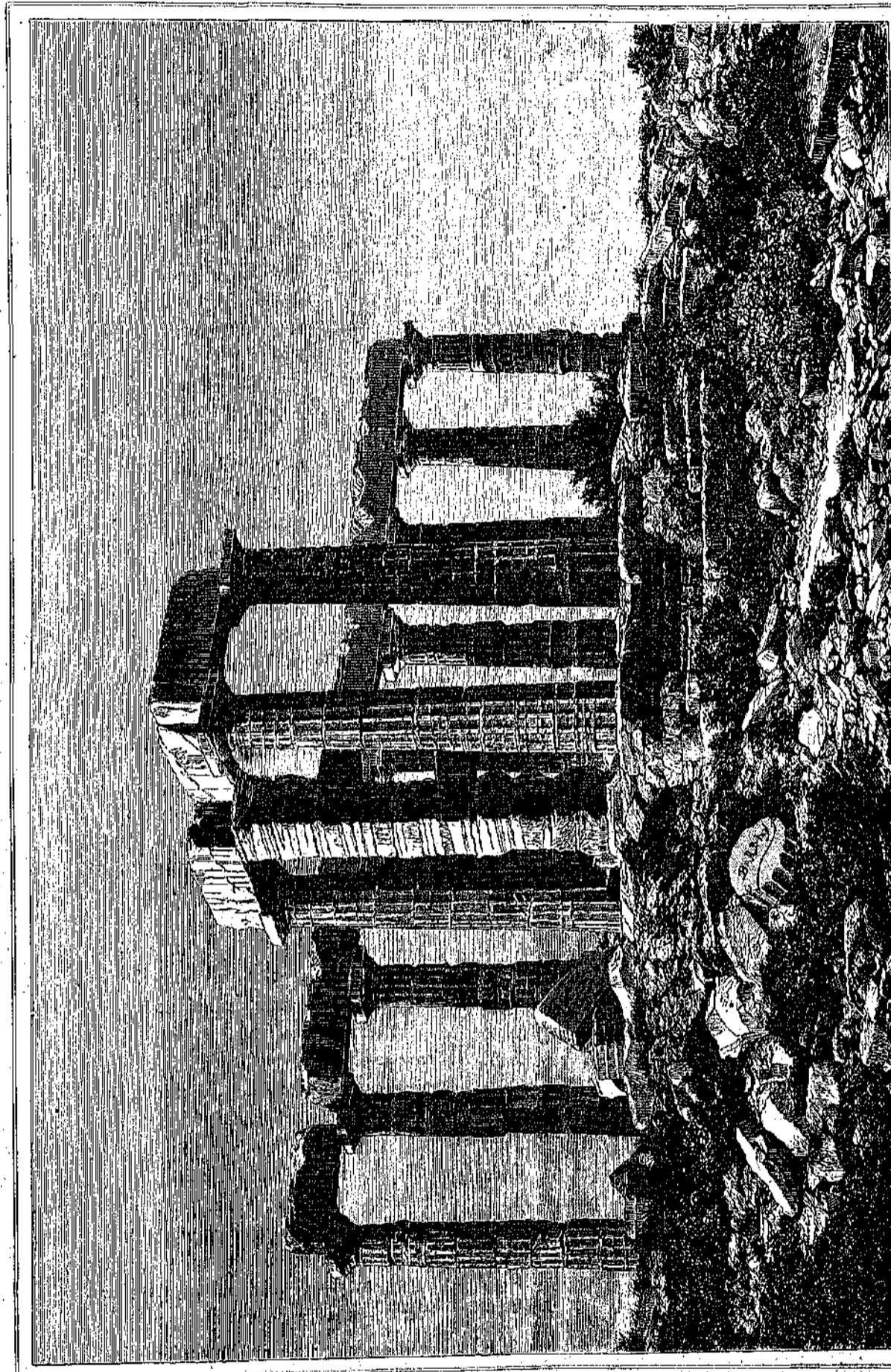
— Εἶπες, Βάλδεμαρ, εἰς ἄλλως ἐπανάξωσο
τὸ μέλλον μου — καὶ ἐγὼ, σοὶ ὀμιλοῦν, τὸ
αὐτὸ ἔκαμα ἔνασον, ἀλλὰ . . .

Καὶ ὁ Βάλδεμαρ εἶδε ἄρακρον εἰς τοὺς
ὀφθαλμούς τῆς.

— Διὰτὶ νὰ ἦσαι νεώτερός μου, Βάλδεμαρ,
ἐξηκολούθησεν ἡ Ἀλίνην. Πρὸ πολλοῦ εἶπον ἐνο-
νοῦσαι εἰς μὲ ἠγάπας; ἀλλὰ τὸν ἐρωτῶ τοῦτον
ἐθεώρουν ἀγάπην παιδός, ἀγάπην νεανικὴν — ἐν
ᾧ ἔβη σὲ ἠγάπησα ἢ ἐλην τὴν ζῶον τῆς καρ-
δίαν μου, καὶ ἠναγκαθῆσθαι νὰ περὶθῶμαι τὸ
αἰσθῆμά μου τοῦτο μετὰ τὸν θάρακα τῆς φοβρῆ-
της, διότι ἤθελον ὁ ἔπος μου νὰ μὴν αἰωνίως
τὸ πολυτιμότερον μου μυστικόν.

ΕΣΠΕΡΑ ΕΝ ΤΩ ΔΑΣΕΙ.

ΤΟ ΜΙΝΕΡΒΙΟΝ.
Ο ναός της Αθηνάς.

ΕΣΠΕΡΑ ΕΝ ΤΩ ΔΑΣΕΙ.

(Μετά εικόνας, βρα σελ. 360.)

Ἡ ἐσπέρα εἶναι ἐντὸς πυκνῶν δάσους ἡ ὠραιότερα τῆς θλῆς ἡμέρας στιγμή. Τὰ σκόπη προχωροῦσι θαμνερῶν καὶ λυκαυγῆς μυστηριώδεις καθίστα τὴν ἡμερίαν μεγαλειότεραν καὶ τοῦ δάσους τὴν λαμπρότητα μεγαλοπρεπέστεραν. Κεκοπιαχθέντα τὰ ζῶα καὶ τὰ πτηνὰ ζητοῦσι τὴν ἀνάπαυσιν — ζητοῦσι τὴν νυκτερινήν των κοίτην. Τῆδε κάκεισεν ἡ πτώσις ἐνὸς φύλλου, ἡ θραύσις μικροῦ κλύου διακόπτουσι τὴν ἡσυχίαν, ὡς ἦχοι ἀπομεμαρυσμένοι, ὡς ἦχοι χρόνων ἀρχαιότερων, ὡς ἀσπασμὸς ἐποχῆς παρελθούσης. Ὁ ἄνθρωπος εὐρισκόμενος ἐν ταιαύτῃ ὄρα ἐντὸς τοῦ δάσους αἰσθάνεται γλυκεῖάν τινα μελαγχολίαν κατακυριεύουσαν τὰ στήθη του, καὶ ὁ νοῦς του, ὡς πλανώμενος ἐν τῇ ἡμερίᾳ ταύτῃ ὑφύπαιτο πρὸς Ὀυρανόν, ζητῶν τρόπον τινὰ τοῦ μυστηρίου τὴν ἐξήγησιν. Τὰ χεῖλη του λεληθότως φιθηρῶνται προσευχῆν, ἕμνον πρὸς Ἐκεῖνον, ὅστις καὶ τὰ δάση ἐποίησε καὶ τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ζῶα ἔπλασε, καὶ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ πνεῦμα ἐνεφύσησεν. Τὸ μυστηριώδες τοῦτο αἰσθημα ἐπρωσωποποίησεν ὁ ζωγράφος Κάρολος Κιούρνερ ἐν τῇ ἐπιτυχεῖ εἰκόνι, ἣν σήμερον δημοσιεύομεν.

ΤΟ ΣΟΥΝΙΟΝ.

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ.

(Μετά εικόνας, βρα σελ. 361.)

Ἀπὸ τοῦ Σουνίου, τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Ἀττικῆς, ἡ θέα εἶναι ἀνωτέρα πύσης περιγραφῆς. Πρὸς νότον ἡ θάλασσα στίλλουσα ὡς μέταλλον βυσσόν, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς αἱ νῆσοι, χωριζόμεναι ὡς λίθοι πολυτιμοὶ ἐν ἀτμοσφαιρᾷ περιχρῶσαι, ἡ Εὐβοία, ἡ Ἄνδρος, ἡ Κέα, ἡ Σέριφος, ἡ Μήλος· ἀπώτερον τὰ παράλια τῆς Πελοποννήσου καὶ εἰς τὸ βάθος, ἀμυθρῶς παρουσιάζονται, αἱ χιονοσκεπτεῖς κορυφαὶ τῶν ὄρων τῆς Κρήτης. Ἰδοὺ τὸ ὠραῖον πανόραμα, τὸ ὅποιον ἐκτυλίσσειται ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἐπι τῆς ἄκρας τοῦ Σουνίου ἱσταμένου περιηγητοῦ. Ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου τούτου ἱστανταὶ ἀκόρη ὀρθοὶ 15 κίονες, ἀνήκοντες εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ ἐξουσιάζοντες ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ταύτης σκοπιᾶς τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος. Τὴν θέσιν ταύτην τὴν ἐπιφανῆ οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνας ἐξελέξαντο ἵλιαν καταλλήλως πρὸς ἀνέγερσιν ναοῦ, ἕως ἢ ἐν αὐτῷ λατρευομένη θεᾶτις παρουσιάζεται ἐγγυτέρα καὶ σεβαστοτέρα. Ἦδη ὁ Ὀμηρος ὀνομάζει τὸ ἀκρωτήριο τοῦτο ἱερόν. Οἱ κίονες εἶναι ῥυθμοῦ δωρικοῦ, πλὴν εἶναι τοσοῦτον καταστραμμένοι, ὥστε δύσκολον ἵνα μὴ εἰπωμεν ἀδύνατον ἀποθᾶναι καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἀρχαιολόγον νὰ σχηματίσῃ ὀριζομένην ἰδέαν περὶ τοῦ σχήματος καὶ τοῦ ῥυθμοῦ τοῦ ναοῦ. Γνωστὸν εἶναι μόνον ὅτι ὁ ναὸς οὗτος ἐκτίσθη μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ Περικλέους, ἐν ἐποχῇ ἕως, καθ' ἣν ἔσχατοι εὐρισκόντο ἀκόρη ἐν Ἀθήναις καλλιτέχναι, καὶ καθ' ἣν μαθητὴς τοῦ Ἰκτίνου ἤδυνάτο νὰ δώσῃ τὸ σχέδιον τοῦ οἰκοδομήματος καὶ μαθηταὶ τοῦ Φειδίου νὰ ἐπεξεργασθῶσι τὰς γλυφάς. Ἡ ὄλη ἐντύπωσις, ἣν ἐνεποιεῖ ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, φαίνεται ὅτι ἦτο ἰσχυροτέρα τῆς τοῦ ναοῦ τοῦ θησῆος ἐν Ἀθήναις, οἱ κίονες αὐτοῦ ἦσαν παχύτεροι καὶ ταπεινότεροι, ἔχοντες ὕψος μὲν μέτρον 6,10, καὶ κατὰ τὴν βάσιν των διάμετρον μέτρον 1,2. Αἱ τῆδε κάκεισεν ἐσπαρμένοι ἀγκῶδες μαρμάρειοι πλάκες εἶναι αἱ μετόπισι τῆς ζωφόρου, ἣς τὰ ἀνάγλυφα εἶναι ἐντελῶς ἐξηλειμμένα. Πρὸς βορρᾶν φαίνονται ἀκόρη τὰ ἔχνη τῶν προπυλαίων, στοᾶς ἀγούσης εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ ναοῦ. Ἐν τοῖς ἀρχαιολογικοῖς χρόνοις ἐλατρευτο ἐν Σουνίῳ ὁ Ποσειδῶν, κατόπισιν δὲ ἀντεκατέστη ἡ λατρεία αὐτοῦ διὰ τῆς λατρίας τῆς Ἀθηνᾶς. Εἰς τιμὴν τῆς θεᾶς ταύτης ἐτελοῦντο ἐν Σουνίῳ μετὰ μεγάλης πομπῆς τὰ Παναθηναῖα. Ἐξ ἑλῶν τῶν μερῶν τῆς Ἀττικῆς καὶ ἐκ τῶν περὶ νήσων συνέρρον εἰς τὴν εορτήν ταύτην πλείστοι βοοὶ θεαταὶ, ἐρχόμενοι νὰ ἴδωσι τὴν ἱεράν πομπὴν ἐξερχομένην τοῦ ναοῦ, τοὺς ἱερεῖς μὲ τὰς ποικιλοχρῶδας αὐτῶν στολάς,

καὶ τοὺς νέους τοὺς καίοντας θυμίαμα εὐώδες ἐντὸς ὀλοχρῶδων πυξίδων. Τῆς ὄλης λαμπρότητος καὶ μεγαλοπρεπειᾶς δὲν ἔμειναν ἢ οἱ ὀλίγοι οὗτοι ἡμικατεστραμμένοι κίονες, οἱ τῆδε κάκεισεν ἐσπαρμένοι ἀγκῶδες — καὶ ἡ ἐρημία καὶ νεκρική σιωπή!

Ο LONGFELLOW.

(Ἄποδ. τῇ 13/25 Μαρτίου 1882.)

Ὁ ὄπατος τῶν ἀμερικανικῶν ποιητῶν, ὁ ἐν Εὐρώπῃ θαυμαζόμενος, ἐν δὲ τῇ Ἀμερικῇ ἐκθειάζομενος, ὁ ἀγαθὸς καὶ ὄντως μέγας LONGFELLOW, ἀπέθανε. Διανύσας ἕξιν μακρὸν πλήρη εὐδαίμονος ἡμερίας καὶ δόξης ἀνεπιφθόνου, ὑπέκυψε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν κοινήν παντὶ θνητῶ μοῖραν. Ἡ Μοῦσα του, ἡ τοσοῦτος ἐθνοποιήσασα, καὶ, ὅπερ σπανιότερον, τοσοῦτος παρηγορήσασα, εἴργησε διὰ παντός· ἡ λόρα ἡ γλυκεῖα, ἡ τὰς ἀκοὰς τοσοῦτων ἀνθρώπων τέρψασα, ἐθραύσθη, καὶ ὁ βίος ποιητῆς, μὲ τὸ ἥμερον καὶ γλυπὸν τὸ βλέμμα, μὲ τὴν συμπληρικὴν τοῦ προσώπου ἐκφρασιν, μετέστη ἀφ' ἡμῶν — μετέβη εἰς τὴν χώραν ἐκεῖνην τὴν μυστηριώδη, περὶ ἣς μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαθείας τοσάκις ἐγράψην! Τὸ εὐρύχωρον, μεγαλοπρεπὲς μέγαρον, ἡ ἀνταξία τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς κατοικία, κεῖται ἤδη ἐρημον, κεῖται ἀπορφανισθὲν τὸ περιστόλιον αὐτοῦ μὲ τοὺς λευκοὺς στιλπνοὺς κίονας, οὗς χαριέντως περιβάλλει κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τοῦ ἔτους ὁ κισσὸς καὶ ἡ ἀγρία ἀμπελοσ, πενθεῖ καὶ τοῦτο· καὶ αὐτὴ ἡ βορσέρὰ τοῦ Μαρτίου αὐρα, ἣν τοσοῦτον ἠγάπα ὁ ἀποθανὼν, περιρρέει πένθιμος τῶρα τὸ σιωπηλὸν κατοικητήριον! Ὁ LONGFELLOW ἦτο ἐπίσης συμπληρικὸς καὶ ὡς ἄνθρωπος καὶ ὡς ποιητῆς. Οἱ συνομηλίχους αὐτοῦ ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς ἠγάπων αὐτὸν ἀδελφῶς καὶ εὐκρινῶς, οἱ δὲ νεώτεροι του τὸν ἐλάτρευον, ἐτέροποντο εἰς τὴν ἀντανάστασιν τῆς δόξης του, καὶ τὸν ἀναγνώριζον ὡς πρότυπον καὶ διδάσκαλον, διότι αὐτῷ ὄφειλον τὰ πάντα, ὡς ἐν πάσῃ εὐλαρίᾳ ὀμολογοῦν. Πᾶς ὁ γνωρίσας τὸν ζωγράφον ἐκεῖνον καὶ εὐθυμον πρεσβύτερον, ὅστις κατὰ τὴν ἐσπέραν τοῦ βίου του διετηρεῖτο νέος, δὲν ἤδυνάτο ἢ νὰ ζηλεύσῃ αὐτοῦ γῆρας καὶ ταιαύτην δόξαν, ἣς ὁ στέφανος ἦτο τοσοῦτον ἐπιφάνης. Πᾶς δὲ ὁ ἀναγνὼς τὰ ἀθάνατα ποιήματά του τὸν ἠγάπησε καὶ μαρτύρησεν, διότι οὐδέποτε ὕψην ἐν αὐτοῖς ἰδέαν δόλων ἢ γνῶμῃν ἀπρεπή. Ὅτι ἐγράψεν ὁ LONGFELLOW, ὅτι ἔλεγε, ἠσθάνετο θαλίως ἐν τῇ καρδίᾳ του. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀμῆς του εὐρισκόμενος ἐν αὐτῷ καὶ τοῦ λυρικοῦ ποιητοῦ τὴν γλυκύτητα καὶ ἀδρότητα καὶ τοῦ ἐπικοῦ ποιητοῦ τὴν ἐμβριθεῖαν καὶ δύναμιν. Καὶ κατὰ τοῦτο εἶναι σγεδὸν μοναδικός. Ἐν οἰσθῆποτε σελίδι καὶ ἄν ἀνοιξώμεν τὸ ὠραῖον καὶ ἀφελὲς αὐτοῦ ἀριστοῦργημα, "τὸ ἄσμα τοῦ Χιαβάθα", αἰσθανόμεθα ὅτι ὁ γράφας τοὺς στίχους ἐκεῖνος ἦτο ἄνθρωπος ἀφελῆς ὡς ἡ φύσις καὶ ἀγνὸς ὡς ἄγγελος! Περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τοῦ LONGFELLOW, ἐγράψαμεν ἤδη ἐν τῷ 17. τεύχει τοῦ Ἐσπεροῦ, ὅτε ἠρχίσασμεν τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἄσματος τοῦ Χιαβάθα ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ. Ἐν ταύτῃ χαράττομεν ὀλίγας μόνον λέξεις εἰς μνημόσυνον τοῦ μεταστάτος ἀνδρὸς, "ὅς τινος — κατὰ τὴν ὠραίαν φράσιν τοῦ HAWTHORNE — τὸ μὲν στήθος περιέλαει καρδίαν παιδός, οἱ δὲ ὦροι ὑπεστήριζον κεφαλὴν λέοντος". Δὲν δυνάμεθα νὰ περατώσωμεν ἀξιοπρεπέστερον τὸ βραχὺ τοῦτο ἄρθρον ἢ παραθέτοντες τὴν μετάφρασιν ἐνὸς τῶν τελευταίων ἀνεκδότων, ποιημάτων αὐτοῦ, ἐν ᾗ διαλάμπει πᾶσα ἡ ὄντως ἡρωϊκὴ σιανικὴ αὐτοῦ ἀρετή. "Ὅ! μὴ λέγεις μὲ πικρίαν, ὅτι ὄνειρον ὁ βίος. Ἡ ψυχὴ ἐν βραθυμῇ ἢ ψυχῇ δὲν εἶν' ἡ ζωσα, καὶ ἀδελφῶδες δὲν εἶναι ὁ σκοπὸς μας ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐξεῖ ἡ ψυχὴ καθῆκον, ἐξεῖ ἡ ψυχὴ τὸ φαῖς τῆς, τ' ὀδηγοῦν αὐτὴν εἰς ἕλας τὰς καλὰς τῆς προσπαθείας. "Εἶσαι χῶμα, κα' εἰς τὸ χῶμα θὰ ἀπέλθῃς, θνητέ, πάλιν." Γίνωσκε, ἢ ἦσθις αὐτῇ ἀφορᾷ τὸ σῆμα μόνον.

Λύπαι, ἡδοναί, δὲν εἶναι ὁ προορισμὸς ἐνταῦθα, Ἄλλ' ἐνέργεια καὶ πάλη, εὐγενεὺς ἀγὼν σταδίου, Κι' ἀνὰ πᾶσαν αὐτὴν νέον νέον εἰς τὸ πρόσθον βῆμα. Μακρὸν εἶν' αὐτὸ τὸ ἔργον, καὶ ταχὺς ὁ χρόνος φεύγει. Ὡς τὸ τύπανον τοῦ πένθους ἐν ἡμερίᾳ δουτυχίας, Ἡ καρδία μας τὸν ὄρμον πρὸς τὸν τάρον ἡμῶν κρούει. Θάρρει, ἄνθρωπε, καὶ χάρει εἰς τοῦ βίου τὸν ἀγῶνα, Καὶ τὴν ἀνάνδρον καὶ χαῦνον περιφρόνει ἀνηρία· Εἰς τὸ ἐνδοθὸν ἐκεῖνο καὶ ἐσθρὸ πειθὸν σπεύσον, Ἐνθ' ἐν εὐγενεῖ ἀμίλλῃ θὰ ἀγωνισθῆς ὡς ἦρος. Ἀψήμιν μέλλοντος ἀγνώστου ἀποθώκε μακρὰν σου, Πρὸς τὸ παρελθὸν ἐπίσης τελευταῖον λέγε Χαῖρε, Καὶ ἐν τῷ παρόντι ζῆθι μετὰ θάρρους κα' ἐπιτολμίας, Φῶς ἐν τῇ ψυχῇ σου ἔχων τὴν εἰς τὸν θεόν ἐλπίδα. Τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἔργα ἀναφέρ' ἡ ἱστορία, Πι' κατάρθωσεν ἡ τόλμη, τί ὁ νοῦς ἐπιτυγχάνει· Τοῦ θεοῦ πλὴν βοηθοῦτος καὶ ἡμῶν τοῖς ἀδυνάτοις θέσις ὑψηλὴ ἐρίσθη καὶ ἐπιφανὴς πολλάκις. Εἰς τὴν μνήμην μας τίς οἶδεν; εἰς τὸν ἀδελφῶν μας ἴσως, Εἰς τὸ θάρρος δουδασιτάτου ὑποκρίπτων δουτυχίας, Ἐν πικραῖς στιγμαῖς θὰ εὖρη θάλασμον παρηγορίαν, Ὅσοι' ἐμπρός, μὲ θάρρος, φίλοι! μικροὶ εἴθε ἢ μεγάλοι, Οἱ καλοὶ ἐργάται θλαί, εἰς τὸν εὐγενῆ ἀγῶνα! Ἰερὸν κανόνα ἔχει τοῦ ἀνθρώπου ἡ καρδία, Κι' ὁ κανὼν ἐστίν· ἀγάπη, προσευχὴ, καὶ ἐργασία!

Ἐν τέλει παραθέτομεν ἐνταῦθα τὴν μετάφρασιν αὐτογράφου ἱερωτοῦ τοῦ ἀποθανόντος ποιητοῦ, ἣν ἐλάβομεν Cambridge (Ἀμερικῆς) τῇ 21 Ἰανουαρίου 1882. "Φίλε Κύριε. Πρὸ πολλοῦ ὄφειλον νὰ εὐχαριστήσω Ἰμᾶς διὰ τὴν ἐνεγῆ Ἰμῶν ἐπιστολήν καὶ διὰ τὸ τεῦχος τοῦ "Ἐσπεροῦ", τὸ περιέχον τὴν μετάφρασιν αὐτῆς Βίαισιν καὶ τοῦ α'. Κεφαλαίου τοῦ "ἄσματος τοῦ Χιαβάθα". Πλὴν ἐμποδίσθη ἔνεκα ἀσθενείας. . . Δέχθητε, φίλε Κύριε, τὰς εὐκρινεῖς εὐχαριστίας μου ἐπὶ τῇ τιμῇ ἣν μοι ἐκάμητε μεταφράσαντες τὸ ποιημᾶ μου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ διὰ τὴν ἐμμενῆ ἐ' αὐτοῦ κριτὴν Ἰμῶν. Ἐλπίζω ὅτι ταχέως θάλει ἐκδοθῆ τὸ ἔργον σας καὶ ἐν διεύξει, καὶ ὅτι ἡμᾶς τὰ μέγιστα εὐγνώμων Ἰμῶν νὰ λάβω τὸ ὑπομνήμην μοι ἀντίτυπον. Διατελῶ, φίλε Κύριε μου, μετὰ πλειστάτης ὑπολήψεως ὁ εὐκρινῆς Ἰμῶν φίλος.

Henry W. Longfellow

Η ΑΡΧΑΙΑ ΡΩΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠ' ΑΤΤΗΣ ΕΠΗΡΟΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΣΜΟΥ. (Ὁρα τεύχος 21.)

Μεταγενεστέρως δε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 11. αἰῶνος ἡ Ρωσία ὑπέκυψε τῷ ζυγῷ τῶν Τατάρων, ἕως καὶ παρ' ἡμῖν ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ὁ κληρὸς μόνος καὶ ἀποκλειστικὸς σγεδὸν διέσωσε τὸν πρὸς τὰ γράμματα ζῆλον, κηδόμενος περὶ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπομένως ἀπαντα σγεδὸν τὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης· φιλολογικὰ ἔργα ἀνήκον τοῖς κληρικοῖς, ἐφ' ὧν εἶχε μάλιστα ἐπιβρόχον ὁ Βυζαντισμὸς. Καὶ πράγματι ἐὰν ἡ ῥωσικὴ ἐκκλησία πρὸ τῆς Ταταροκρατίας εἰσέτι ὑπῆρξε μία τῶν κυριωτέρων διοχτετεύσεων τῆς βυζαντινῆς ἐπὶ τοῖς ῥωσικῶν γραμμάτων ἐπιβρόχῃς, ἐπὶ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τῶν Τατάρων ἐπέπρωτο αὕτη ν' ἀναλόθῃ τὴν κύριαν διαφύλαξιν ἐκείνων τῶν ἀπαρχῶν τοῦ πολιτισμοῦ, αἵτινες ἀνεφάνθησαν ἐν Ρωσίᾳ πρὸ τοῦ 11. αἰῶνος. Καὶ δε κατὰ τὸν 11. καὶ 12. αἰῶνα οὐδεμίαν ἔχομεν γνῶσιν περὶ σχολῶν καὶ περὶ διδασκασεῶν τῶν φώτων, ἐν ᾗ ἐν ταῖς ῥωσικαῖς χρονογραφίαις οὐδεμίαν ἀπαντόμεν εἰδήσιν περὶ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἡγεμόνων, εὐπατριδῶν καὶ βογιάρων, παρὰ τῷ κλήρῳ ὁ αὐτὸς διατηρεῖται πρὸς τὰ γράμματα ἔρωσ, ἢ αὐτὴ πρὸς συλλογὴν καὶ ἀντιγραφήν συλλογῶν καὶ πρὸς ῥωσικὴν

παραφρασιν τῶν βυζαντινῶν συγγραμμάτων ἀγάπη. Οὕτω κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἰδίως ἐκυκλοφόρησεν ἡ μετάφρασις τῆς "Ἀγμιουργίας τοῦ Κόσμου" (Μίροζμιο) τοῦ ποιητοῦ Γεωργίου Πισίδου, γενομένη ῥωσιστὶ ὑπὸ τινος Δημητρίου Ζωγράφου ἢ Ζωγράφου ὑπὸ τὸν τίτλον· "Αἶνος τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τῇ δημιουργίᾳ παντὸς ζώου." Ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ περιγράφονται αἱ ἔξ ἡμέρας τῆς πλάσεως. Ἄλλ' ἐν οὐδενὶ τῶν καθαρῶς τούτων θρησκευτικῶν συγγραμμάτων διορᾷ τις τὴν μεγίστην τοῦ Βυζαντιμοῦ ἐπιβρόχῃ ἕσον ἐν τοῖς κατὰ τὸν 11. αἰῶνα ἀπ' εὐθείας ἐκ Βυζαντίου εἰς Ρωσίαν εἰσαχθεῖσιν ἔπεισι καὶ ἡρωϊκαῖς ἀσχηγῆσαι. Τὰ χειρόγραφα τὰ διασωθέντα ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐποχῆς περιέχουσιν ἤδη πολλὰ ἔπη καὶ ἡρωϊκὰ διηγήματα παντοίας φύσεως καὶ ὕλης, ἦτοι ἔργα ἀνήκοντα τῇ κοσμικῇ καθαρῶς φιλολογίᾳ, οὐδὲν κοινὸν ἔχουσα τῇ κληρικῇ. Αὕτη δὲ ἡ ἐξωτερικὴ μορφή τῶν χειρογράφων τούτων, ἡ ἐπιμελὴς γραφή, αἱ ὠραῖαι προμετωπίδες καὶ τὰ κομψὰ ἀρχικὰ γράμματα ἀποδεικνύουσι τὴν εὐνοίαν καὶ προσοχὴν ὧν ἐκείνητο αὐτὰ ἐν τοῖς κόκλοις τῶν συγγρόνων αὐτοῖς εὐπαιδευτῶν Μισσοβιτῶν. Ἐν τῶν σπουδιωτέρων τούτων χειρογράφων εἶναι τὸ περιέχον τὸ περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνα ἔπος "Ἀλεξανδριάς" (Λεκαυαυρεν). Ἡ ἱστορία τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐν ταῖς ἀλαδικαῖς φιλολογίαις ἀναφαίνεται ἀρχαίως, κατέστη δὲ γνωστὴ τοῖς Βουλγάροις, Σέρβοις καὶ Ρώσοις ἐκ τοῦ βυζαντινοῦ συγγράμματος τοῦ Ψευδο-Καλλιθέου. Κατὰ τὸν ῥῶσον φιλόλογον Πισιν*) οὗ τὴν γνώμην πληρέστατα παραδέχομαι, κείμενον τῆς μεταφράσεως τοῦ ἀνωτέρω ἔργου ἐχρησίμευσε τοῖς Σέρβοις τὸ τοῦ Ψευδο-Καλλιθέου, καθὼτι πολὺ πιθανότερον εἶναι ὅτι οἱ Σέρβοι ἤρουντο ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας τὰ πλεῖστα τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς λατινικῆς. Καὶ αὕτη δὲ ἡ ῥωσικὴ παράφρασις δεκνύει ἐν πολλοῖς αὐτῆς χωρίοις ὅτι ἐγένετο ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου. Τὰ ἀρχαῖα χειρόγραφα τοῦ ἔπους τούτου περιέχουσιν ἑλληνικὰς καθαρῶς λέξεις, αἵτινες δὲν ἦσαν θεδαιῶς ἀπαντώνται ὀποτιθεμένου ὅτι τὰ ῥωσικὰ χειρόγραφα παρεφράσθησαν ἐκ λατινικοῦ συγγράμματος· τὸναντίον δὲ ἀπαντῶνται ἐν τῷ ῥωσικῷ κειμένῳ λέξεις λατινικαὶ παραιοφρασαιαὶ ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ. Γνωστὸν δὲ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς παρέλαβε πολλὰς λατινικὰς λέξεις ἐκ τῆς ἐπιβρόχῆς τῆς βυζαντινῆς νομοθεσίας καὶ φιλολογίας. Ἐν τῷ ἑλληνικῷ κειμένῳ λ. χ. ἀναγινώσκομεν· (βρα Μύλλερ, Pseudo-Callisthenes I. a.) "χρόνον δὲ Κιανοῦ γενομένου ἐξολοράτορες τινες οὕτω καλούμενοι παρὰ Ῥωμαῖσι, κατὰ δὲ Ἑλληνας κατάσκοποι" κτλ. Ἐὰν ὑποθέσωμεν ἐπὶ στιγμῇ ὅτι ἡ ῥωσικὴ παράφρασις ἐγένετο ἐκ τῆς λατινικῆς οὐδόλως ἠδυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν τὴν λέξιν "ἐξολοράτορας" καθ' ὅτι ἐν τῇ ῥωμαϊκῇ ἱστορίᾳ τὰ πρόσωπα ταῦτα ἀποκαλοῦνται ἀπλῶς eustodes· παρὰ τῷ Ἰουλιανῷ Ὁυαλερίῳ μεταφράσθη διὰ τοῦ quodam temporis nuntiatum est. Τὸναντίον ὅμως ἐν τῷ ῥωσικῷ χειρογράφῳ τῷ ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Ρουμάντζεβ ὄπ' ἀρ. 456 κειμένῳ, λέγεται ἀπαρῶντα Βυκουλορατορι. Ἡ παράφρασις αὕτη ἀριθῶν καταθεκνύει τὴν τῷ ἑλληνικῷ κειμένῳ στένην συγγένειαν. Πολλὰ ἔτερα μέρη τοῦ ῥωσικοῦ κειμένου κατὰ γράμμα ἁμοιάζουσι τῷ ἑλληνικῷ. Τοσαύτη δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐπιβρόχῃ τοῦ τελευταίου ὥστε καὶ ἐν τοῖς ἀπέροις τοῦ αὐτοῦ ἔπους μεταγενεστέρως χειρογράφοις ἐτηρήθη ἡ αὐτὴ ὁμοιότης καὶ σχέσις. Ἐν γένει δὲ καὶ ἀπλῆ τις παραβολὴ τῶν ῥωσικῶν τούτων χειρογράφων, τῶν περιεχόντων τὴν "Ἀλεξανδριάδα" πρὸς τὸ ἑλλῆν. κείμενον, τὰ μέγιστα συμβάλλουσι εἰς τὴν ἀπόδειξιν ὅτι συγγενεοὶ τούτῳ καὶ οὐχὶ τῷ λατινικῷ. Αὕτη ἡ ἀρχὴ τοῦ ῥωσικοῦ κειμένου εἶναι κατὰ γράμμα μετάφρασις ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ. Δοθρὴν μνηται ὄμητι η χηρῆρ Αλεκαυαυρεν Μακιδονικη, ικο νοῦ σβγτορρηπ κ. τ. λ. (Ἄριστός μοι δοκεῖ καὶ γενοιάτατος Ἀλεξάνδρος ὁ Μακεδών, ἰδίως πάντας ποιησάμενος κ. τ. λ. Μύλλερ, Pseudo-Callisthenes I. a.) Ἰαν πιθανόν δὲ βεῖ ἡ παράφρασις τοῦ Ψευδο-Καλλιθέου ἐν Ρωσίᾳ,

*) Ὁρα Ορον. Записки. 1855. 9. Очерки ивъ Стар. Рускоѣ Литературѣ.

ήτοι η "Βίβλος 'Αλεξάνδρου" εισήλθεν εις τὸ κράτος τῶν Μουσουλμανῶν κατὰ τὸν ΙΓ' αἰῶνα. "Ἐκτὸς τῆς σπουδαίτης πρὸς ἐμάθεισιν τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων, λέγει ὁ περιηγημένος Πίπιν, ἡ 'Αλεξανδρῖα κέχρηται ἰδιῶν σημασιῶν ὡς μία τῶν φαινοτέρων ἐνδείξεων ἐκείνης τῆς ἐπιβροῆς, ἣν ἔσχεν ἡ ἀρχαία κοσμικὴ φιλολογία ἐπὶ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν φιλολογίας. Ἡ μεγάλη αὐτῆς δημοτικότης καταδεικνύει πόσον ἐκτεταμένη ἦτο ἡ ἐπιβροῆ αὐτῆς καὶ πόσον ἐνίοτε βαθῶς εἰσέδουν εἰς τὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ ξένοι μῦθοι καὶ ἔπη περιβαλλόμενα παρ' αὐτοῦ νέοις ἐθνικοῖς σχήμασιν."

"Ἐτερον σπουδαῖον τῆς αὐτῆς σχεδὸν ἐποχῆς ῥωσικῶν ἔπος "Τὰ ἄλλα καὶ ὁ βίος τοῦ Δεβγένιου 'Ακρίτα" (Девгенію и акриту Девгеніюво Акрита) καταδεικνύει ἔτι σαφέστερον τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχαίας ῥωσικῆς φιλολογίας ἐπιβροῆν τοῦ Βυζαντινοῦ διό καὶ ἐνταῦθα λεπτομερέστερον θέλομεν διεξέλθει τὰ περὶ αὐτοῦ. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο ἀνεκαλύφθη τὸ πρῶτον παρὰ τοῦ κόμητος Μούσσην-Πούσκη τῷ 1795 ἐν τῇ ἀπεράντῳ αὐτοῦ διβλιοθήκῃ τῆ ἀγοραπωλείᾳ παρὰ τινος ἀρχιμανδρίτου 'Ιωήλ Δυστωῶς ἅπασα ἡ διβλιοθήκη αὐτῆ μετὰ τῶν χειρογράφων ἀπετεφρώθη κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1812 μεγάλην τῆς Μόσχας πυρκαϊάν. Ἄλλὰ τὸ κείμενον τοῦ εἰρημένου ἔπους εἶχε δημοσιευθῆ ἤδη πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς, διασωθὲν οὕτω πλήρες. Τὸ ἔπος τοῦτο δὲν εἶναι ἄλλο τι ἢ παράφρασις τοῦ ἔπους Ohanson de Roland τοῦ Διγενοῦς

'Ακρίτα. Ὁ ῥώσος ἱστορικὸς Καραμζίνος πρῶτος, καίτοι μετὰ τινος διαταγῆ, ἀπεφάνθη περὶ τῆς ξένης καταγωγῆς τοῦ ῥωσικοῦ τούτου ἔπους· ὁ δὲ Πίπιν διείδεν ἐν αὐτῷ ὀρθότατα βυζαντιανὰ ἠρωϊκὰ ἔπος· ὁ Α. Βεσελόσκις ἐπὶ τέλους τρανώτατα κατέδειξε τὴν ἐλληνικὴν αὐτοῦ καταγωγὴν (βρα Βεστικκς Βηροπι, 1876, σελ. 774). Καὶ πρῶτον αὐτὸ τοῦτο τὸ ὄνομα τοῦ ἥρωος "Δεβγένι" (Девгеніи) δὲν εἶναι ἄλλο ἢ τὸ ἡμέτερον Διγενῆς. Αἱ μόναι διαφοραὶ αἱ ἐνοπάρχουσαι ἐν τῷ ῥωσικῷ κειμένῳ, ἔλλειπουσάν τῶν ὁποίων ἠδύνατό τις νὰ εἰκάσῃ ὅτι ἀναγινώσκει ἄπλην μετάφρασιν τοῦ ἡμέτερου ἔπους, εἰδὴ αἱ ἐξῆς ἀφηρέθησαν ἅπασαι αἱ ὀνομασίαι τῶν χωρῶν, τὰ γεωγραφικὰ καὶ ἱστορικὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα καθιστῶσι τὸ τοῦ ἡμετέρου Διγενοῦς 'Ακρίτα ἔπος, γνήσιον μνημεῖον τοῦ ΙΓ' αἰῶνος.

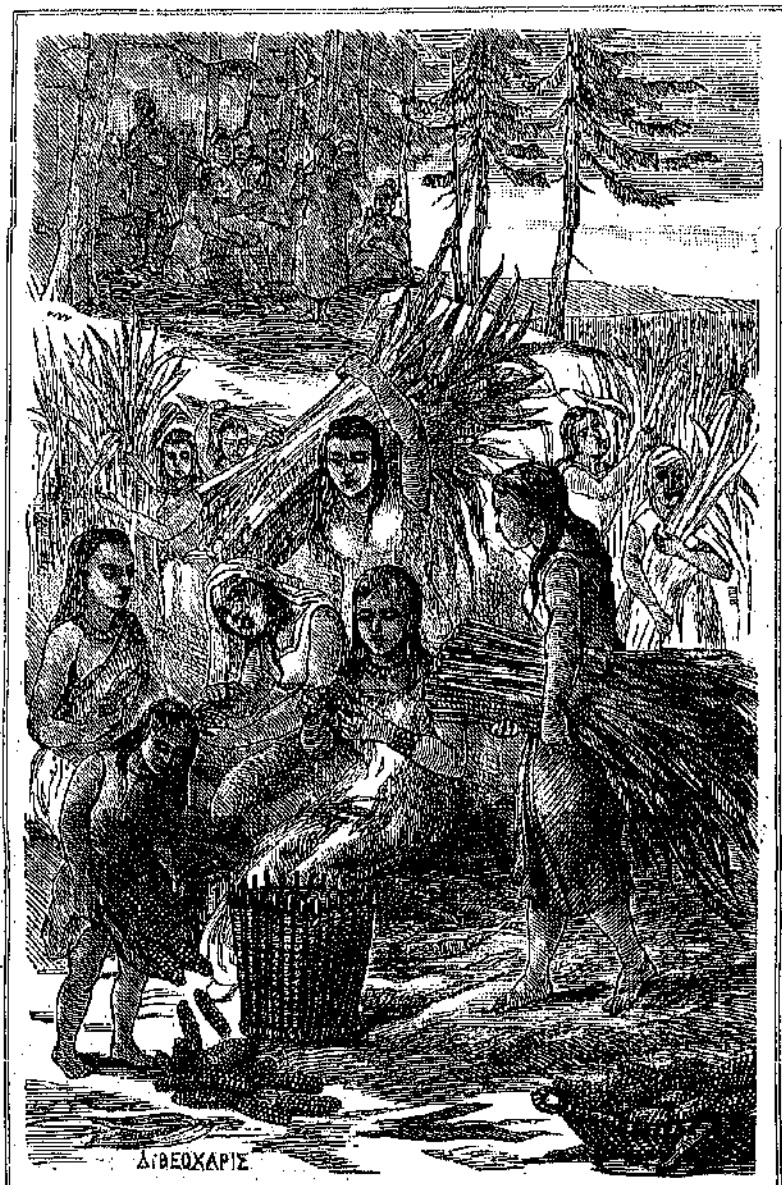
Γεωγραφικῶς τὸ ῥωσικὸν κείμενον ἀρκεῖται εἰς τὴν ἀπλήν ἑπωνυμίαν 'Ελληνικῆς (Греческой) καὶ 'Αραβικῆς (Арабской) χώρας, ἐλληνικῆς ἀπλῶς πόλεως (Греческіи городи) Εὐφράτου κ. τ. τ. Τὰ ὀνόματα τῶν αυτοκρατορῶν ἔλλειπουσιν, οὐδ' ὁ 'Ανδρόνικος, ὁ πάππος τοῦ Διγενοῦς, ἀναφέρεται.

Τὰ ἐπίθετα καὶ αἱ προσωπωνίαι ἀντικαθιστῶσιν ἐν τῷ ῥωσικῷ κειμένῳ τὰ κύρια ὀνόματα, ταῦτα δὲ ἔλλειπουσιν. Ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἔπει ὁ ἥρωος λέγεται Βασίλειος μετὰ τοῦ διπλοῦ ἐπιθέτου Διγενῆς καὶ 'Ακρίτας, ἐν δὲ τῷ ῥωσικῷ "Δεβγένι" 'Ακρίτ". Ἐν τῷ ἐλληνικῷ ὁ 'Αμηνῆς Μουσοῦλ βαπτίζεται καὶ ὀνομάζεται 'Ιωάννης, ἐν δὲ τῷ ῥωσικῷ λέγεται ἀπλῶς 'Αμῆρ δηλ. 'Εμῆρης. Ἐπομένως καὶ ἡ ἐν τῷ ῥωσικῷ ἀπαντημένη "Στρατήγοσνα" (Стратігошна) ἐκ τοῦ στρατηγός, ὀνομάζεται οὕτω κατ' ἐπίθετον, ἀπωλοσθέντος προδήλως τοῦ κυρίου αὐτῆς ὀνόματος.

Ἐνταῦθα κρινομεν εὐλογον νὰ παραβῶσμεν ἐν συνόμῃ τὴν μετάφρασιν τοῦ ῥωσικοῦ ἔπους. (Τὸ ἔπος τοῦτο ἐξεδόθη ἐν τῇ πρωτοτύπῳ 'Ελληνικῇ γλώσσῃ παρὰ τοῦ προσφιλῆς παντὶ 'Ελληνι κ. Σπυρ. Π. Λάμπρου ἐν τῇ Collection des Romans grecs en langue vulgaire et en vers. ΡΑΙΣ 1880. Σελ. 118.)

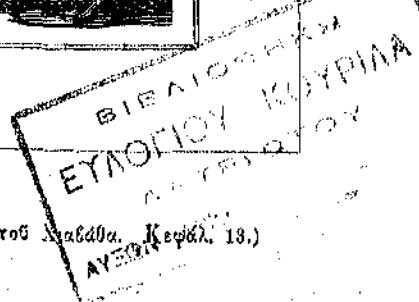
"Ἰπῆρέ ποτα πω-
"Χὴ χῆρα βασιλικῆς κα-
"ἐκχωρήσῃ. Εἶχε δὲ αἶ-
"τῆ τρεῖς υἱοὺς φρατοῦς
"καὶ ἀνδρῆλους καὶ θο-
"γατέρα περὶ τῆς φρατί-
"κητος τῆς ὁποίας ἦσαν
"σαν ὁ 'Αμηνῆς ὁ βα-
"σιλεύς τῆς ἀραβικῆς
"γῆς. Μετὰ πολυ-

"ἀρβίου στρατίας ἐπιπίπτει οὗτος κατὰ τῆς ἐλληνικῆς χώρας καὶ ἀρπάσσει
"τὴν φρατὴν κόρη καὶ ἦν φραν ἡ μήτηρ αὐτῆς ἐκκληραϊσέτο, οἱ δὲ
"ἀδελφοὶ τῆς εὐθρασαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Μόνον μία γραῖα ὑπῆρξε μέρους
"τῆς ἀραβικῆς γῆς. Ἐπὶ ταῖς ἐρωτήσεις τῆς μητρὸς ἀπαντᾷ αὐτῇ. "Πῶς
"τῆς ἀραβικῆς γῆς ὁ βασιλεὺς 'Αμηνῆς καὶ ἀρπάσσει τὴν θυγατέρα σου,
"ἐμοῦ δὲ δέσποιναν, ἐγενεῖν ἀφαντος. Ἡ μήτηρ ὀδύρεται νικρῶς ἐπὶ τῇ
"ἀπωλείᾳ τῆς θυγατρὸς τῆς. "Ὅτε δὲ οἱ ἐπανελθόντες υἱοὶ τῆς τὴν φρά-
"τησαν περὶ τῆς αἰτίας τῆς λήπης τῆς, αὐτῇ ἀπαντᾷ ὅτι ὁ βασιλεὺς 'Αμηνῆς
"ἀπήγαγε τὴν ἀδελφὴν των, τοὺς ἐξορίζει δὲ νὰ καταβιβάσῃ τὸν φρατί-
"καὶ οὗτοι ἀδύρωι ἐτοιμάζονται νὰ ἀπέλθωσιν, λαβόντες τὴν εὐλογίαν τῆς
"μητρὸς. Παρὰ τὰ οὐνορα τῆς χώρας τῶν Σαρακηνῶν συναντῶσι Σαρα-
"κηνὸν φύλακα, ὅστις, ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν των ἐὰν ἡ φρα-
"τὴρα τοῦ βασιλέως 'Αμηνῆς ἦναι μακρὰν, ἐπιπίπτει κατ' αὐτῶν ἐνφῆρ-
"ὄσθιοι τὸν καταβάλλουσι, τὸν δένουσι σφιγμένως εἰς τὸν κορμὸν δένδρου καὶ

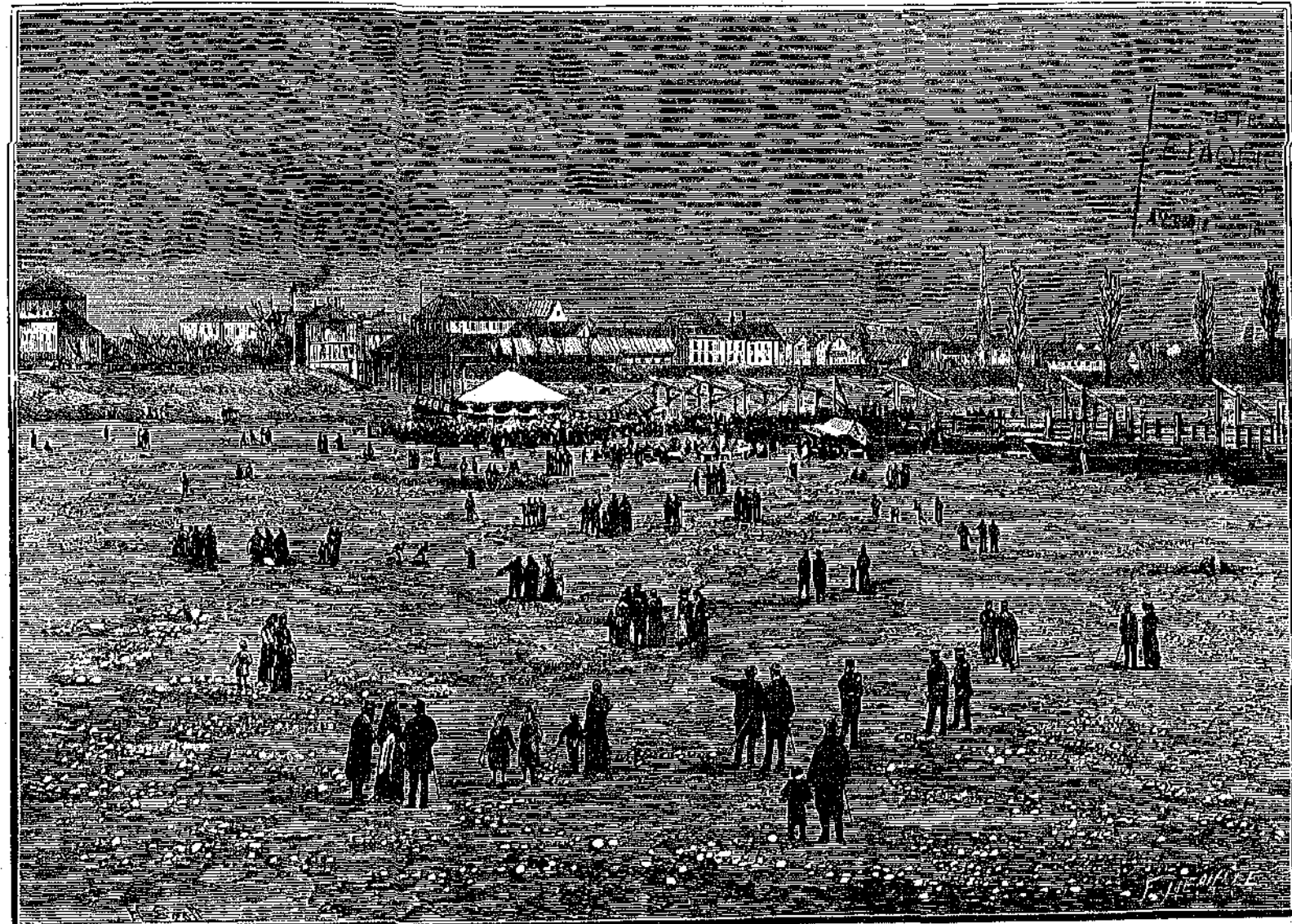
Ἡ ΒΥΖΑΝΤΙΑ ΤΩΝ ΑΓΡΩΝ.

(Τὸ ἔπος τοῦ Βασίλ. Κεφάλ. 18.)

"προχωροῦντες συναντῶσι παρὰ τὸν ποταμὸν Πορφυρίτην (τὸν Ξάνθον ἰσως) ἀπολοσθῆναι τοῦ 'Αμηνῆ χωροφύλακα, παρὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας τὸν ἠριθμὸν. Οἱ ἀδελφοὶ διαιροῦσι τὰς δυνάμεις των, καὶ ὁ μὲν πρεσβύτερος προσβάλλει τὸ δεξιὸν κέρασ, ὁ δὲ νεώτερος τὸ ἀριστερὸν καὶ ὁ μεσσίος ἐπιπίπτει κατὰ τὸ κέντρον. Ἐρχισαν δὲ νὰ θερῶσιν τοὺς σωματοφύλακας τοῦ 'Αμηνῆ, ὡς ἐπιδέξει θεριατὰ ὑπερβῶσι τὸ χρονον· τοὺς μὴ πείσαντες συνέλαβον αἰχμαλώτους καὶ ἐδήγησαν πρὸς ἡγήλον ὄρος ὅπου τοὺς ἐφῶ-
"νευσαν. Τρεῖς μόνον ἀφῆσαν ζῶντας ὅπως τοῖς χρηρημέωσιν ὡς ὀδηγοὶ πρὸς τὸν τόπον ὅπου εὐρίσκειτο ὁ 'Αμηνῆς. Οἱ αἰχμάλωτοι εἶπον ὅτι ὁ 'Αμηνῆς ἦτο ἐστρατοπεδευμένος ὑπὸ σκηνᾶς εἰς ἀπόστασιν ἐπτὰ σταδίων ἀπὸ τῆς πόλεως. Οἱ ἀδελφοὶ ἀποστέλλουσι τότε τοὺς αἰχμαλώτους πρὸς τὸν βασιλέα ὅπως μὴ προσαισθῇ οὗτος ὅτι ἦλθον ὡς λησταί. Μισθὸν αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς ἐφοδῆσεν, συγκαλέσας δὲ τοὺς πλησιαιτέρους τῷ ὄρειν "τοῦ εἶπε· "Ἀδελφοὶ μου, γενναῖοι διακρηγῆθί, εἶδον κατ' ὄναρ ὅτι τρεῖς

κυρίως δὲ εἰς τινὰς χώρας τῆς Γερμανίας, πρὸς τοὺς ἐκ τῆς ἐκτακτοῦ ἀνομβρίας καὶ τῆς ὀλίγης χιόνος. Ὀλων τῶν ποταμῶν τὰ ὕδατα ἠλαττώθησαν ἐπαισθητῶς, ὁ δὲ σεβαστὸς Ῥῆγος εἶναι ὁ πρὸ παντὸς ἄλλου στεργίβεις τοῦ ὕδατος αὐτοῦ στοιχείου. Ὁ πολὺ κροτος αὐτοῦ καταρράκτης ὁ παρὰ τὴν ἐλβετικὴν πόλιν Σιαφούζην, ὅν πάντες οἱ τὰ μέρη ἐκεῖνα ἐπισκεφθέντες γνωρίζουσι, κατέστη γελοιογραφία καταρράκτου, διότι τὸ ὕδωρ οὐδὲ τοὺς ἐγκολίτους ἠδύνατο νὰ καλύψῃ, καὶ ὅν ἄλλοτε προσέρρουον μετὰ καταπληκτικῷ κρότῳ τὰ ἀφρίζοντα κύματα. Ἄλλὰ καὶ τὸ περαιτέρω ρεῦμα τοῦ Ῥῆγου τὸ αὐτὸ ἐκτακτὸν παρίστα θέαμα, ὡς ἀποδεικνύει ἡ σήμερον δημοσιευμένη εἰκὼν, ἡ παριστώσα τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ μετὰ Στρασβούργου καὶ Κέλου. Οἱ πρεσβύτεροι τῶν

Η ΚΟΙΤΗ ΤΟΥ ΡΗΝΟΥ ΕΝ ΕΤΕΙ 1882.

"ἱέρακες μὲ ἐπληττον διὰ τῶν περὶ τῶν αὐτῶν· τοῦτο σημαίνει ὅτι θὰ
"ἐλθωσι τρεῖς ἀδελφοὶ φέροντες κατ' ἡμῶν πόλεμον." Ἐν τοσοῦτῳ οἱ τρεῖς
"ἀδελφοὶ ἐφθασαν, καὶ λέγουσι πρὸς τὸν βασιλέα· "Δὲν γνωρίζεις οὐδὲ κἀν
"τοὺς σωματοφύλακας σου νὰ τοποθετήσῃς καταλλήλως; Ἰδοὺ ἡμεῖς ἤλθομεν
"χωρὶς οὐδεὶς νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ. Τώρα δὲ εἰπέ εἰς ἡμᾶς, διατὶ ὡς ληστῆς
"ἀπήγαγες τὴν ἀδελφὴν μας; Ποῦ εὐρίσκειται; Ὁ 'Αμηνῆς ἀπαντᾷ· "Ἀγα-
"πητοὶ μου ἀδελφοὶ, θλίπετε ἐκεῖνο τὸ ὄρος· ἐκεῖ κατεκαρματισθησαν πολλοὶ
"ἰουναῖκες καὶ φραταὶ κόραι· ἐκεῖ ἀσφάγη καὶ ἡ ἀδελφὴ σας ἐπειδὴ δὲν
"ἠθέλησε νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν θέλησιν μου." — Θέλομεν σὲ κακοποιήσαι,
"λέγουσιν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἀνέρχονται τὸ ὄρος ὅπως ἀναβῶσιν τὸ πῦμα τῆς
"ἀδελφῆς των."

(Ἐπειτα συνέχισα.)

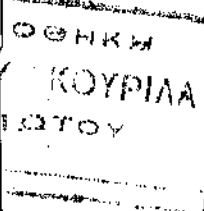
Η ΚΟΙΤΗ ΤΟΥ ΡΗΝΟΥ ΕΝ ΕΤΕΙ 1882.

(Μετὰ εἰκόνας.)

Ἐκτακτος ἦτο κατὰ τοὺς ἡἷμα παρελθόντας πρώτους μῆνας τοῦ παρόντος ἔτους ἡ ξηρασία κατ' ὅλην τὴν κεντρικὴν Εὐρώπην,

κατοίκων δὲν ἐνεθυμούντο τοιαύτην σπάνιν ὕδατος, καὶ, ὡς εἰκάς, μικροὶ καὶ μεγάλοι, νέοι καὶ γέροντες ἐσπευδον, καὶ μάλιστα ἐν ἡμέραις ἐορτῆς, νὰ κάμωσι τὸν περιπατῶν των ἐπὶ τῆς ἀποξηραμένης τοῦ ποταμοῦ κοίτης, ὅπου καὶ ἐν ὑπαίθρῳ ἔκρωγον, καὶ πρὸ πάντων — ἐπίνον, διότι ἡ Γερμανία δὲν ἐννοεῖ διασκεδάσιν ἄνευ φαγητοῦ καὶ πότου. Ἐτη πολλὰ θὰ παρέλθωσιν, ἴσως καὶ αἰῶνες, πρὶν ἢ ἀποκαλυφθῇ ἐκ νέου εἰς τὰ θέλματα τῶν ἀνθρώπων ἡ κοίτη αὐτῆ, ἣν τὰ φέβωνα τοῦ Ῥῆγου ὕδατα κρατοῦσι διαρκῶς ἐν μυστηριώδει σκότει.

Διὰ τὸν λόγον τούτον ἐθεωρήσαμεν καλὸν νὰ παραβῶσμεν τὴν εἰκόνα ταύτην χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν, ἃν καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες εἰμῶθα ἀρκούτως συνειδημένοι νὰ θλίπωμεν Ἐτηρὰς κοίτας ποταμῶν, μάλιστα κατὰ τοὺς θερινούς μῆνας.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΕΛΛΑΣ. Ένεκα των εορτών του Πάσχα διεκόπησαν επί τινος ημέρας οι συνεδριάσεις της 'Ελληνικής βουλής, προς δε είναι εστραμμένα πάντων τα θέματα. Πρώ των διακοπών υπεβλήθη υπό του υπουργού των Οικονομικών ο γενικός προϋπολογισμός του Κράτους διά τὸ πρῶτον ἔτος. Κατ' αὐτὸν τὰ μὲν ἔσοδα συμποσούνται εἰς 67 ἄς ἑγγιστά εκατομμύρια δραχμῶν, τὰ δὲ ἔξοδα (ἔνεκα τῆς προσαρτήσεως τῶν νέων ἡπαρχιῶν) ἀνέρχονται εἰς 78 εκατομ. Προκύπτει επομένως ἔλλειμμα 11 εκατομμυρίων δραχμῶν. Ὅταν ὅμως λάθωμεν ὅτι ὄχι μόνον τὰ μὲν ἔσοδα οὐδέποτε εἰσπράττονται ὅσα σημειοῦνται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, τὰ δὲ ἔξοδα πάντως υπερβαίνουν τὰ ὑπολογισθέντα, θέλωμεν ἐνοήσαι εὐκόλως ὅτι τὸ ἔλλειμμα ἔσται μεγαλειότερον. Θέλει δὲ καθυβῆθαι τὸ ἔλλειμμα τοῦτο, ὡς λέγει ὁ υπουργὸς, διὰ τὸ ὑπολειφθέντος ἐκ τοῦ δανείου τῶν 120 εκατομμυρίων. Ἐδῶς ἔργον ἴδιον νὰ εὐρίσκοντο ἄλλοι πόροι πρὸς τοῦτο, οὐχὶ δὲ δάνειον διότι τὰ κράτη τὰ ὅποια διηκεῖς δανείζονται δὲν ἀποδεικνύονται ἀνθρώπων οικονομικὴν κατὰστασιν. — Κακὴν ἐνεποίησαν ἐντοπίων ἢ ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἀποχωρίσεως τοῦ συναγματάρχου κ. Καραϊσκάκη. Ὅταν ἀπὸ τοῦδε, ἐν τοῖς πρώτοις ἡμέραις, ἐπῆλθε διαφωνία μεταξύ τῶν μελῶν τοῦ ὑπουργείου, δὲν ἔχοντες μεγάλην ἐγγύθειον περὶ τῆς διατηρήσεως αὐτοῦ ἐν τῇ εὐνοίᾳ. Ὁ λόγος ὁ ἀναγκάσας τὸν κ. Καραϊσκάκη νὰ παραιτηθῆ ἔστι, ὡς φαίνεται, ὁ προβιβαρισμὸς τοῦ κ. Δημ. Γρίβα εἰς ὑποστράτηγον καὶ ὁ διορισμὸς αὐτοῦ εἰς ἀρχηγὸν τοῦ 4. σώματος. — Καὶ ἐν τῷ διπλωματικῷ κλάδῳ ἐπῆλθον μὲ τὸ νέον ὑπουργίον νέαι μεταβολαί. Καὶ ὁ μὲν κ. Βράλλιος, ἔτις προεδρῆται ἐν Παρισίοις, διορισθὲν τοῦτον ἐν Λονδίνῳ· εἰς Παρισίους δὲ ἀποστέλλεται πρεσβευτὴς ὁ κ. Νικ. Μαυροκορδάτος, ὁ πολιτικός βουλευτὴς καὶ ὑπουργὸς διατελέσας. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ κ. Μαυροκορδάτου εἶναι ὕψι βλαστὸς ἐπιθυμίας ἀριστοῦ. — Ἐμῶμεν εὐχαριστίας εἶναι ὁ εὐκαίριος ἀγαθὸς κ. Σπυρίδων Π. Λάμπρος διορισθὲν διευθυντὴς τῶν δημοτικῶν Σχολείων. Ἀντὶ λόγους, ὡς ὁ κ. Λάμπρος, καὶ μὲ ἀρίστην οἰκονομικὴν, χαρακτηρῶς δὲ ἀνεξαρτήτου, εἶναι καταλληλοτάτος νὰ κατέχῃ τὴν αὐτὴν ὀφίλην καὶ σπουδαίαν θέσιν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἐν Λειψίᾳ τῇ 31/12 'Απριλίου 1882. Με βλαστὸς εορτῆς τοῦ Πάσχα καὶ τὰς διακοπὰς ἐν τῇ πολιτικῇ, τὰ θέματα τῶν κερδοσκοπῶν ἔμειναν εστραμμένα πρὸς τὸ νέον μετῴρον, τὸ ὁποῖον ἀνέτελλεν ἐν τῷ χρηματικῷ ὄρειον. Τὸ μετῴρον τοῦτο, τὸ πῶσαν γνώσαν φησίζον καὶ πάσας τὰς ἐλπίδας ἀναπτέρων, εἶναι ἡ ἔκδοσις τοῦ νέου ἀστροεικοῦ δανείου. Ἐν τῇ χρηματικῇ συναυλίᾳ δὲν κατέχουσι πλὴν τὴν πρῶτην θέσιν οἱ Παρισιοὶ καὶ τὸ Λονδίνον, ἀλλ' ἡ Βιέννη. Ἐν Παρισίοις ἡ ἀτυμφοῦρα διατηρεῖται θαρρα. Τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρισίων δοιᾶζει κατ' αὐτὰς τὸν πλοῖον, ὅστις τὴν μὲν χαρὰν ἐπιδεικνύει δημοσίᾳ, τὰς δὲ λόπας περῆται καὶ ἀποκρύβη ἀπὸ τοῦ δέματος τῶν ἀνθρώπων, μέχρις οὐδέ ἐκτακτὸς τις περίστασις τὰς φανερώσει. Οἱ φόβοι τῶν κεφαλαιοῶν δὲν κατηρῶσαν, διότι γνωστὸν εἶναι εἶναι τρία τῶν μεγαλειότερων πιστωτικῶν καταστημάτων εὐρίσκονται ἐν φεβορῇ διέληματι. Καὶ ἡ μὲν τῶν τριῶν τούτων Τραπεζῶν περιόρισε πρὸ μηνῶν

τὴν πρῶτην ἡμέραν τῆς κατὰ 130 ὑπαλλήλους, ἡ ἑτέρα διέταξε τοὺς διευθυντὰς τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς βλούς ν' ἀποστέλλωσι πᾶσας τὰς ἐν τοῖς ταμείοις αὐτῶν εὐρισκομένης ἀξίας εἰς Παρισίους, ὅπως οικονομικῶς τὰ πρὸς κελύων τῶν διαφορῶν ἀναγκασθῶν χρηματικὰ ποσά, ἡ δὲ τρίτη παρίσταται μάρτυς τῆς ἐκπτώσεως τῶν ματοῶν τῆς χωρὶς νὰ δύναιται ἡ ἀποσπῆξή τὸ κακόν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ κατεφάνη πάλιν ἡ ἐλλάδη, ἣν προενοῦσαν εἰς τὰς Τραπεζὰς τῶν Παρισίων τὰ ὑπὲρ τὸ ὄσον καὶ ὑπὲρ τὴν ἀνάγκην πολυάρθρα ἐν ταῖς ἡπαρχίαις συστηθέντα ὑποκαταστήματα. Ἐν καρπῷ τῆς ὑπόθεσεως τὰ ὑποκαταστήματα ταῦτα κερδίζουσι τὸς μικροῦς κεφαλαιοῦχος ν' ἀντικαταστήσωσι μετοχὰς ἀσφαλεῖς δι' ἀξίαν βιομηχανικῶν, αἵτινες σήμερον δὲν ἐκποιοῦνται εἰμὴ μὲ μὲγάλην ἔκπωση. Ἔς ἐκ τούτου τὸ κοινὸν διαπιστώθη ἀποφεύγει ν' ἀποστέλληται εἰς αὐτὰ τὰ καταστήματα, καὶ ταῦτα, μόνοντα ἀργά, περιττῶν ἐξόδων καὶ ζημιῶν πρόβνοι γίνονται. Ζωηρὰ εἶναι ἔτις ἐκ Βιέννης δοθεῖσα ὄψις. Τῇ 4 'Απριλίου (ἕ. ν.) ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Αἰσθητικῆς προσέκλεσε τὰ μέγιστα τῆς Βιέννης πιστωτικὰ καταστήματα (τὴν Πιστωτικὴν Τράπεζαν, τὴν Τράπεζαν τῶν Χωρῶν κτλ.) νὰ κέρουσι τὸς προτάσεις τῶν καὶ προσφορὰς τῶν διὰ τὸ ἐκ 37 1/2 εκατομ. φοιρῶν δάνειον εἰς χερτονομόματα πρὸς 5 1/2%. Ἡ πρόθεσις ὑβρίσθη μέχρι τῆς 13 'Απριλίου (ἦτοι αὐρίου), καὶ γενικῶς πιστεύεται ὅτι καὶ πέραν τῆς προνομίας ταύτης ἡ εὐνοικὴ τάσις τῆς ἀγορᾶς θέλει διατηρηθῆ. Ἄξιον σημειώσεως εἶναι ὅτι τινες, ὡς ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἐλαχίστου ἔτους τοῦ κολλόπου, ἡ παραχώρησις τῆς βλούς ἐκδόσεως ἐπὶ βραχεῖς προνομίας, καὶ ὅπερ τὸ κυριώτερον, ἡ ἐγγύθσις ἡ διδομένη τῷ ἀναλαθῶντι τὸ δάνειον περὶ τῆς εἰς αὐτὸν παραχωρήσεως παντὸς συνολογηθῶσμένου δανείου ἐντὸς τῆς προσηχοῦς τριμηθίας. Αἱ διέψεις αὐταὶ νέον ἐπιχειρηθῶσιν ἐκένετρον ἀρκοῦντως τὸν ἕλρον τῶν κερδοσοῦσιν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ μεταβολὴ τῶν ἀστροεικῶν καὶ γερμανικῶν Τραπεζῶν ὑφάσθηται κατ' ἐπὶ τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα σημαντικῶς. Παρὰ τὰς χρηστὰς ταύτας προνομίας δὲν νὰ ορημώσωμεν καὶ δύο κακὰ, θῶσαν ἔχοντα τὴν ἄσκησιν τῆς Σερβίας Τραπεζῶν καὶ τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν τοῦ Λουξεμβούργου. Ἀμφότερα τὰ καταστήματα ταῦτα βλούς ἀσυνειθῶτως κατεσπατάλησαν τὸ ματοχικὸν κεφάλαιον, μέχρις οὐ ἡ κήρυξις αὐτῶν εἰς κατὰστασιν πτωχούσας περιέσται τὸ κακόν. Χαρακτηριστικὸν εἶναι, εἶτι τὰ σερβικὰ δικαστήρια δὲν εἴχον, κατὰ τὸ ἀρχαῖον πολιτεῖμα, τὴν ἰσχύιν νὰ ζητήσωσι λόγον τῆς τοιούτης διαγωγῆς παρὰ τῶν διυποκείμετων μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐν οἷς εδρῶσκοντο γνωστοὶ τραπεζίται καὶ ἀνῆτοι ὑπαλλήλοι τῆς Κυβερνήσεως. Πέροσι μέλις, εἶτι τὰ δικαστήρια ἐκηρύχθησαν ἀνεξάρτητα τῆς διοικήσεως, ἐσφίγησαν καὶ αἱ ἐπιτροπαί, αἱ ὑπὲρ τῶν μεγάλων τραπεζικῶν συνηγοροῦσαι, καὶ ἠδυνήθησαν ἀστροεικοὶ καὶ οὕτηροι ὑπῆκοι μεσολεθῆσαι τῆς προνομίας τῶν νὰ κινήσωσι δίχην κατὰ τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ ἐκείνου συμβουλίου. Προναύκρουσιμα τῆς διοικῆσεως εἶναι ἡ προφιλάκειος τῶν κατηγορουμένων. — Οἰκτρὰν ἐπίστις παρῶσι εἰκόνα καὶ ἡ ἐθνικὴ τοῦ Λουξεμβούργου Τράπεζα, ἦτις ὡς Τράπεζα ἐκδόσασα χερτονομόματα ὑπόκειται εἰς τὴν ἐξέλεξιν τῆς κυβερνήσεως. Ὅτι τὸ συμβόλιον τῆς τραπεζῆς ταύτης εὐρε τρῶπον ν' ἀπατήσῃ καὶ μετόχους καὶ δανειστέας, ἀποδεικνύει εἶτι οὐδὲν ἰσχύοντι καὶ οἱ ἄριστοι τῶν νόμων, ἐὰν οἱ μετόχοι αὐτοὶ δὲν ἐπιτηρώσιν τὴν πορείαν τοῦ καταστήματος, ὅπερ παραβίδουσι

τὰ κεφάλαιά τῶν, καὶ πρὸ πάντων τὰ βιβλία αὐτοῦ. Τίνας δὲ μομφὰς ἀξία εἶναι Κοσβήρησις, ἦς αὐτοὶ οἱ ἀνώτεροι ὑπαλλήλοι ὑποβίβωσαν τὰς ταυτάς καταχρήσεις καὶ χρηματιστικὰς ἀσχημίας;

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ.

Τ.Γ.ΦΙΛΙΠΠΩΒ·ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΚΚΑΘΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ.

Ἐν Πατροῦσται ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς αἰγγραμμὰς περισοῦδατον "Τὰ σόχηρον ἐκκλησιαστικὰ ζήτηματα" (Современныя церковныя вопросы), ὁφειλόμενον εἰς τὸν ἡλαφροὺν κάλαμον τοῦ φιλέλληου Ράουσο κ. Φιλίππου, γνωστοῦ ἄλλως τε τῷ Παγγελληνίῳ ὡς πολλοῦ καὶ πολιολογῆτος ὑπὲρ τοῦ "Ἐλληνομαιου συνηγορῶσαντος ἐν διαφόροις θαναταῖς περιστάσεσιν. Εἰς τὸν λόγον πάντα καταχωρήσθησαν διεκδικηθῶσιν τὰ Βουλγαρικὸν σχίσμα, ἀποτελούσα ἡν ἐν σύνολον, δημοσιουβῶσαι δὲ ὑπὸ τοῦ ἀστροεικοῦ συγγραφῆος ἐν διαφόροις περιόδοις συγγράμμοις κατὰ τὴν δυστοχῆ ἐκείνην ἐσοχῆν, καθ' ἣν ἐκποροῦται ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὸ περιλήγον ἐκείνου σχίσμα, τὸ ὁποῖον φερεται εἰς διάστασιν τὰ δύο πρωτεύοντα ἐν τῇ Ἰλλορικῇ χερσονήσῳ στοχασταί, ἄτινα συνεννοούμενα ἡδύναντο νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἐντελῆ ἀπὸ τοῦ δωροβαρικοῦ ἑσφῆ ἀνεξαρτήσιν αὐτῶν.

Αἱ διατριβαὶ αὐταὶ εἶναι αἱ ἐξῆς: α'. Ὁ οἰκονομικὸς Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Στ'. καὶ ἡ ἔλληνο-βουλγαρικὴ ἐρις. β'. Ἡ λῶσις τῶν ἔλληνο-βουλγαρικῶν ζητημάτων. γ'. Ἡ ἀπόφασις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου ἐν τῇ ζητήματι τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας. Καὶ αἱ τρεῖς αὐταὶ ἐμυδρῶσται μελέται, ὅπως καὶ τότε, ὅπου καὶ σήμερον συντελοῦσι τὰ μέγιστα εἰς τὴν συμφιλίωσιν Βουλγάρων τῶν καὶ Ἐλλήνων, ὅπερ καὶ ἀποτελεῖ τὸ κύριον ἴδιον μέλημα τῶν προσφιλοῦς ἡμῖν τούτου Μοσχοβίτου. "Προνοοῦμεν, λέγει ὁ Φιλίππου ἐν τῷ προομῷ τῶν "συγγραμμάτων, ὅτι μετὰ μακρὰν ἀρραβῶν "ἐπιλυμάνθησθα προσημνῶσιν τινον πρὸς ἡμῶν "ἀδελφοτάτου ἑσφῆς καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν "τῆς εἰρήνης ἐν τῇ σαλευθείσῃ καὶ ταπεινωθείσῃ "Ἐκκλησίᾳ. Χαίρεισιν τὰς προθέσεις ταύτας "καὶ ποθῶν, κατὰ δύναμιν, νὰ συντελέσω εἰς "τὴν αἰσάν αὐτῶν πραγματωποιήσιν, ἔκρηκα "ἐλλογον νὰ συλλέξω καὶ ἐκδόσω ἄσπας τὰς "προσηρμένους διατριβὰς μου, ὅπως πᾶσι τοῖς "ἐπιληφθῶσιν τὴν εἰρήνευσιν τῶν συγγενῶν "ἡμῶν ἐνοστήσιν καὶ ἄσπας τοῖς ποθοῦσι τὴν "ἐκκλησιαστικὴν ὁμόνοιαν διευκολῶν τὴν ὁδὸν "καὶ οὕτω παρέξω ἀραγῆν τοῖς αἰσῶσι τὴν "ἀλλήσιν, τὴν διὰ πολλῶν προλήψεων καὶ διὰ "μυρίων παρὰ τῆς δημοσιογραφίας διαδοθέντων "ἀκούσιων τε καὶ ἐκούσιων ψευδολογιῶν ἀστροεικῶν.

Ἐπὶ τέλους ἐν τῷ ἀνά χειρῶς πόνημῳ ὁ συγγραφεὺς ἐνεβῆρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπισυνῶσῃ καὶ τὴν ἀποσταλείσαν παρ' αὐτοῦ τῷ Πατριάρχῳ Γρηγόριῳ Στ', τῷ 1871 ἐπιστολήν, καθὼς καὶ τὴν ἀπὸ 12 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπάντησιν τῆς Α. Παναγιώτητος, ἀφορώσας ἀμφοτέρους τὸ βουλγαρικὸν ζήτημα. Ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ εὑρηται καὶ πάντα τὰ περὶ τῆς ἐν Ἑσφῆ αἰρέσεως τῶν Ἀρχιεπισκόπων ὁδῶν (Ἐπιτροπικῶν) δημοσιουβῶσιν ἄλλοτε παρὰ τοῦ κ. Φιλίππου, περὶ τῆς τῇ ὁμοειθῆς ἐν Ἑσφῆ ἐκκλησιᾷ συμφιλίσεως τῶν ὁμοίων ἀσπῆσι ὁμοιωτῶς ἐκῆροτο ὁ ἀραφῆρῆς οὗτος πατριότης.

Δὲν δύναμεθα ἦ νὰ ὑποδεχθῶμεν ἀνοικταῖς ἐκκλησίαις τὸς τὸ σόχηρομα τοῦτο ὡς καὶ πᾶσας τὰς ἐν αὐτῷ ἐκτεθειμένους ἐμυδρῶσται σφάσεις καὶ συμβολὰς τοῦ φιλέλληου κ. Φιλίππου, ἐκτεθῶσιν ὅπως μὴ πάσῃ συντελεῖν εἰς τὴν ὄψει ἀναγκασιότατην μετὰ τῶν Βουλγάρων συμφιλίωσιν ἡμῶν ὑπὸ τὴν πολιτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἐσφῆν.

Κ. Α. Παλαιολόγος.

ΚΕΚΡΥΤΑΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Ὁ ἀκάματος μεσαιωνικός, ὁ ἐν Ἀθήναις ὁρηγῆτης κ. Σπυρ. Π. Λάμπρος, ὅπερ ἡ νεαρὰ ἡμῶν φιλολογία τῶσάυτα ἡδῆ ὀφείλει σπουδαῖα συγγράμματα, ἐπλοῦτισεν ἐπ' ἐσχάτων τὴν φιλολογίαν ἡμῶν διὰ νέου, τὰ μάλιστα σπουδαίου ποιήματος, φερόντος τίτλον "Κερκυραϊκὰ Ἀνεκδοτὰ", ἐν τῷ ὁποῖο ἡν πρῶτον δημοσιουβῶσι ἀνεκδοτὰ τινὰ ἀποκείμενα ἐν διαφόροις βιβλιοθήκαις ὡς μικρῶν συμβολῶν, ὡς ἐν τῷ ποτῶν μετριοφρόνους λέγει, πρὸς διαφώτισιν τῆς μεσαιωνικῆς ἱστορίας τῆς νήσου, πρὸς ἣν ὁ συγγραφεὺς συνδέεται καὶ διὰ τῶν ἀναμνήσεων τῆς πατρίδος ἡλικίας".

Τὰ δημοσιουβῶσι Κερκυραϊκὰ ἀνεκδοτὰ εἶναι τὰ ἐξῆς: α'. "Ἀρσένιον Κερκυρας ἐκθῶμεν εἰς τὸν μετῴρον Θερίνον". Τὸ ἐκθῶμεν τοῦτο εἴρηται ἐν τῷ Κώδικι τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὁρει μνητῆς Κουτλουμουσίου· ὁ δὲ ἐγκωμιαζόμενος μάρτυς Θερίνος (καὶ οὐχὶ Θερινός) εἶναι ὁ ἐν Βουθρωτῷ τῆς ἠπειροῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Δεσποῦ μαρτυρήσας.

β'. "Νικολάου Κερκυρας ποιήματα ἐπὶ τῇ παρατήσῃ ἀπὸ τῆς ἱεραρχίας". Τὸ ποιήματα τοῦτο εἴην ἐκδοθῆν ἐν ἔτει 1815 ὑπὸ τοῦ δεινοῦ Μουστοζίδου ἐν Μεσολογγίῳ, τὰ μάλιστα βρῶσις περιεφθαρμένη. Ὁ μητροπολίτης Κερκυρας Νικόλαος εἶναι ὁ ἐν ἀρχῇ τοῦ β'. αἰῶνος ἀκμάσας καὶ τῇ εὐνοίᾳ καὶ φιλίᾳ τοῦ Κορινθίου Ἀλεξίου Α'. τυχευτής.

γ'. "Βασιλείου Παιδαγῶτος ἐπιστολὴ πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν Σιλιθῆν". Ἡ ἐπιστολὴ αὐτῆ, ἦν ὁ ἀρχῇ τοῦ γ'. αἰῶνος ἐν Κερκύρᾳ ἀραχερατῶσας Βασιλεὺς ὁ Παιδαγῶτης ἐγράφη πρὸς τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Σιλιθῆν, ἀνεγράφη ὑπὸ τοῦ κ. Σπυρ. Π. Λάμπρου ἐν ἔτει 1876 ἐκ τινος κώδικος ἐν τῇ πόλει Κανταβρυγίᾳ τῆς Ἀγγίλης εὐρισκομένου.

δ'. "Τὰ σόχηματα καὶ τὰ αἰτιώματα τῶν Κερκυραίων". Διατριβὴ ἐμυδρῶσμένη ἐν κώδικι τῆς κατὰ τὸ Ἄγιον Ὅρος μονῆς τῶν Ἰβήρων.

ε'. "Περὶ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ τιμαρίου τῶν Ἀθηνῶνων καὶ τῆς α' τοῦ Μαΐου." Ἐν τῇ διατριβῇ ταύτῃ ἐκτείνονται διὰ βραχέων τὰ κατὰ τὴν ἑσφῆ τῆς α'. Μαΐου ἐν Κερκύρᾳ, καὶ ὑπάρχει περιγραφή λίαν περιεργος περὶ τῶν ἐν Κερκύρᾳ Ἀθηνῶνων.

Τὸ νέον τοῦτο τεύχος ἐκ σελ. 74, ὅπερ δημοσιουβῶσι ὁ φίλος κ. Σπυρ. Π. Λάμπρος, ἀφειροῦται ἐπὶ διακεκριμένῳ λογιῷ Φερδινάνδῳ Γρηγορίῳ ἔνεκα τῆς στοργῆς, μεθ' ἧς ὁ σοφὸς οὗτος ἀντὶ ἐπιληφθῆ ἐπ' ἐσχάτων τῆς μελέτης τῆς κερκυραϊκῆς ἱστορίας". Ἐν τῷ συγγράμματι τοῦτῳ χαίρεισιν πολύτιμον αἰθῆς πλουσιόμην τῆς ἀρκοῦντως ἀστοεινῆς μεσαιωνικῆς ἡμῶν ἱστορίας.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

Ἐν Κηφισίᾳ, εὐθὺς ἐπὶ ἐστῆ ἀπὸ τῆς ἀποβίσεως τοῦ σφόδρον ἀτῆς ἐγκατεῖται, ἐν μικρῇ τινὶ ἰσοτήτῃ χωρικῇ οἰκίᾳ, ἀπέθωκε, τὴν ἡβῆ, ἡ χῆρα τοῦ ἡμῶς τῆς Κλεισοῦσας Κίτσου Τραβέλλα, ἡ ἱστορικὴ Βασιλικὴ. Ἡ γυνὴ αὐτῆ εἶναι μία

τῶν ἐπιχρῶσῶν γυναικῶν τῆς ἀθανάτου ἐξόδου τοῦ Μεσολογίου. Ἄφρο, ἔσπασα, συνεξῆλθε καὶ αὐτὴ μετὰ τοῦ Τραβέλλα, φέρουσα ἐπ' ἑσφῆ τὸν πρῶτον οἶόν τῆς, νήπιον μηνῶν ἔτι καὶ ἰσῆ, καὶ αὐτὴ ἔγκως ὄσπα, ἐρῶσιν αὐτὸν ἐν μίσῃ τῶν ἐγθρῶν, ὅπως ἐλευθερώσει ἀποκείμενον ἀγνοηθῆ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν συνεξελεθῶντων προμύων τῆς ἑλληνοκίτης ἐλευθερίας. Τὸ τέκνον τῆς ἐκεῖνο, ὁ Δημήτριος, ἀγγλωκρασίθην τότε, ἐξηγορήσθη ἀπὸ τοῦ ἀγγλωκρασίθηντος πασῶ, ἀντὶ τεσσάρωνκαινα Τούρκων. Ἦ ἐξῆδος ἐπέτυχε, καὶ οὐχὶ ὀλίγο ἐσφῆσαν ἐκ τῶν ὑπὲρ τῆς ἀναστάσεως τῆς Ἑλλάδος μαχητῶν ἐκείνων. Ἦ Βασιλικὴ, πατὴρ εἰς τὸν ἔρπον τοῦ Κίτσου Τραβέλλα, οὐ ἐγένετο οὐδῶνος, μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἐξόδου σωτηρίας, νουφραβεῖται αὐτῇ ἐν Νασοπίῳ, παρηγοροῦσθην αὐτῇ κατὰ πᾶσι περὶπεταῖς τοῦ βίου αὐτοῦ, ἔκλεισε δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐκείνου, ὅπως μυστικῶς ἠένεσε τὸν θάνατον ἀρρήμηντος. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Τραβέλλα, ἡ ἱστορικὴ γυνὴ ἀεζῶσθη εἰς τὴν ἐσοχὴν καλῶσιν, ἦν ὁ οὐχὶ ἄσπῆς τῆς τῇ κατέλειπε, ἐγένετο δὲ ὁ σωτῆρ ἄγγελος τῶν χωρικῶν τῆς Κηφισίᾳ καὶ τῶ ἀνεκείμενον τῆς Κατρείας αὐτῶν ἀεικῶς παρηγοῖται αὐτοῖς εἶτι ἐν ἡρόντο νὰ διαδῶθῃ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς, ἐξέπνευσε δ' ἐν μέσῳ τῶν εὐλογιῶν τῶν αὐτῶν καὶ τῶν παιδιῶν, ἡν ἐπὶ ἐστῆ ὑπῆρχεν ἡ μῆτηρ καὶ ἔσπασα, ἡ νοσηρὸς καὶ ἡ ἀντιλήπτου. Εἰς ἐνθυμῶσιν, ἡ γυναικὴ τῆς Κηφισίᾳ κατεστῆσαν τὸν νεκρὸν αὐτῆς ἐκ τῶν κηρῶν ἀνέσθην, ὅτι ἡν συνελθεῖ νὰ στολλῆται ἡ ὀφία χῆρα. Ἦ Βασιλικὴ Τραβέλλα εἶναι μία ἐκ τῶν τελευταίων ἀνεκρησῶτων γυναικῶν τῆς μεγάλης γενεᾶς ἐκείνης, ἦτις μὲγάλη ὑπῆρξε καὶ εἰς ἀνῆρας καὶ εἰς γυναικῶς, ἐκ τῶν γυναικῶν, αἵτινες μύθευμα εἶναι ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν, καὶ ἀν ὁ βίος ὑπῆρχεν ἐν βλόν μυστηρῶσιν, πολλῶ ἀνώτερον ἐν ταῖς λεπτομερείαις αὐτοῦ τῶν παρὰ τῶν τυμμηροτάτων αὐτῶν ποιητῶν διασκευαθέντων.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἐν ἀρχαῖα Νέα Ὑόρκη. Ἐν τινος ἐσχάτως ἐκδοθεῖσας στατιστικῆς ἀποσπῶμεν τὰς ἐξῆς περιεργος πληροφορίας. Ἐν ἔτει 1747 ἡ πόλις Νέας Ὑόρκης περιεῖχε 9250 κατοίκους, ἐν οἷς 2460 μαύρους. Ἡ εἰσαγωγὴ μαύρων ἐγένετο κατόπιν ἐπιχειρήσεως ἐπικερδῆς καὶ βλαστῆς δουλεμπορίας, ἦς ἡ κατάργησις ἀκόστων εἰς τὰς Ἡμετέρας τῆς Ἀμερικῆς Πολιτείας τόσον αἶμα καὶ τόσον χρέματα. Τῷ 1740 τὸ ἐμπορικὸν τῆς Νέας Ὑόρκης ναυτικὸν ἠρῆμιον μόνον 99 πλοῖα, ἔχοντα βλα ὁμοῦ χωρητικότητας 4500 τόνων, εἶτι δηλ. ἔχει σήμερον ἐν τῶν ἀεροπλοίων, τῶν διατελούντων τὸν Ἀτλαντικὸν Ὑκεανὸν. Ἦ ἀνάπτουσι τοῦ ἐμπορίου τῆς Νέας Ὑόρκης ἤρατο κυρίως μετὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτήσεως πόλεμον. Ἦν ἀρχῇ τοῦ παρόντος αἰῶνος ὁ ἔχων χρηματικὸν κεφάλαιον 15-20 χιλιάδων δολλαρίων εὐσεβεῖτο πλουσιότατος καὶ ἔχαιρε πῶσαν ἀπειρίστων. Ὁ βίος ἐν γένει ἦτο ἀπλοῦστατος καὶ αἱ ἀπατήσεις πολὺ μετρίστεροι ἢ σήμερον. Ὁ γραμματεὺς ἐμπορικῶν καταστημάτων δὲν ἀπηλείω νὰ μετακομίτῃ μόνον ἐν χερσὶ τὰ δέματα τῶν διατημάτων καὶ τὰ χερματοδοῦματα, τὴν δὲ ἀρασίαν τῶν μεγάλων ἀμαθῶν καὶ τῶν φορητῶν ἐξέτελοῦν οἱ θατόζοι. Ὁ πρὸ πενήτηναι ἐκατομμυρίον δολλαρίων ἐλέγχετο εἶτις δημοκρατικῆς πλουσιότητος, ὅπου ἐπὶ ἀπαιτήσεις πολὺ μετρίστεροι ἢ σήμερον. Ὁ γραμματεὺς ἐμπορικῶν καταστημάτων δὲν ἀπηλείω νὰ μετακομίτῃ μόνον ἐν χερσὶ τὰ δέματα τῶν διατημάτων καὶ τὰ χερματοδοῦματα, τὴν δὲ ἀρασίαν τῶν μεγάλων ἀμαθῶν καὶ τῶν φορητῶν ἐξέτελοῦν οἱ θατόζοι. Ὁ πρὸ πενήτηναι ἐκατομμυρίον δολλαρίων ἐλέγχετο εἶτις δημοκρατικῆς πλουσιότητος, ὅπου ἐπὶ ἀπαιτήσεις πολὺ μετρίστεροι ἢ σήμερον. Ὁ γραμματεὺς ἐμπορικῶν καταστημάτων δὲν ἀπηλείω νὰ μετακομίτῃ μόνον ἐν χερσὶ τὰ δέματα τῶν διατημάτων καὶ τὰ χερματοδοῦματα, τὴν δὲ ἀρασίαν τῶν μεγάλων ἀμαθῶν καὶ τῶν φορητῶν ἐξέτελοῦν οἱ θατόζοι. Ὁ πρὸ πενήτηναι ἐκατομμυρίον δολλαρίων ἐλέγχετο εἶτις δημοκρατικῆς πλουσιότητος, ὅπου ἐπὶ ἀπαιτήσεις πολὺ μετρίστεροι ἢ σήμερον. Ὁ γραμματεὺς ἐμπορικῶν καταστημάτων δὲν ἀπηλείω νὰ μετακομίτῃ μόνον ἐν χερσὶ τὰ δέματα τῶν διατημάτων καὶ τὰ χερματοδοῦματα, τὴν δὲ ἀρασίαν τῶν μεγάλων ἀμαθῶν καὶ τῶν φορητῶν ἐξέτελοῦν οἱ θατόζοι. Ὁ πρὸ πενήτηναι ἐκατομμυρίον δολλαρίων ἐλέγχετο εἶτις δημοκρατικῆς πλουσιότητος, ὅπου ἐπὶ ἀπαιτήσεις πολὺ μετρίστεροι ἢ σήμερον. Ὁ γραμματεὺς ἐμπορικῶν καταστημάτων δὲν ἀπηλείω νὰ μετακομίτῃ μόνον ἐν χερσὶ τὰ δέματα τῶν διατημάτων καὶ τὰ χερματοδοῦματα, τὴν δὲ ἀρασίαν τῶν μεγάλων ἀμαθῶν καὶ τῶν φορητῶν ἐξέτελοῦν οἱ θατόζοι. Ὁ πρὸ πενήτηναι ἐκατομμυρίον δολλαρίων ἐλέγχετο εἶτις δημοκρατικῆς πλουσιότητος, ὅπου ἐπὶ ἀπαιτήσεις πολὺ μετρίστεροι ἢ σήμερον. Ὁ γραμματεὺς ἐμπορικῶν καταστημάτων δὲν ἀπηλείω ν

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STR. 19. LEIPZIG.

ΚΑΚΑΟΝ ΤΟΥ ΒΑΡΩΝΟΥ ΛΗΒΙΓ (LIEBIG).

Εἴρηται παρ' ἅπασιν τοῖς φαρμακείοις καὶ παντοπωλείοις τοῦ Κόσμου.

EAU DE COLOGNE.

Τὸ ἀρίστον καὶ μόνον γνήσιον κατὰ τὰς πρωτοτόπους συντάξας τοῦ ἐφευρετοῦ κατασκευαζόμενον Ὑδωρ τῆς Κολωνίας εἴρηται παρὰ τῷ Κυρίῳ

ΙΩΑΝΝΗ ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΙΝΑ,
JÜLICH-PLATZ No. 4
ἐν ΚΟΛΩΝΙΑ,

προνομιούχῳ προμηθευτῇ πολλῶν αὐτοκρατορικῶν καὶ βασιλικῶν αὐλῶν, κατόχῳ τῶν μεταλλίων καὶ βραβείων πασῶν τῶν παγιοσμίων ἐκδόσεων. Ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τῶν ἀγοραστῶν, ὅτι ἐκάστη φιάλη τοῦ ἀρωματικοῦ τούτου ὕδατος δέον νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα Johann Maria Farina, καὶ τὴν διεύθυνσιν Jülich-Platz No. 4.

Ἄνωτέρω δίδομεν εἰς μικρὸν τὴν εἰκόνα τῶν περικαλυμμάτων τοῦ Α'. Τόμου τοῦ ΕΣΠΕΡΟΥ, κατασκευασθέντων κατὰ σχέδιον παραγγελλῶν ἐπὶ τούτῳ ἐν τῶν μεγαλειτέρων διβλυδικῶν καταστημάτων τῆς Γερμανίας.

Ἐκαστὸν τῶν κομψῶν τούτων καὶ ἐπιχρῶσων περικαλυμμάτων τιμᾶται μαρκῶν 5 (ἢτοι φράγκων 5.25) καὶ ἀποστέλλεται ἐλευθερὸν ταχυδρομικῶν τελῶν ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος.

Ἀποστολὴ πλειοτέρων περικαλυμμάτων ἑμοῦ εἶναι ἀκριθεστῆρα καὶ ἀσφαλεστῆρα. Εἰς τοῦτο ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν Κυρίων συνδρομητῶν.

ΤΟ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ

ἐν ΛΕΙΨΙΑ καὶ ΒΕΡΟΛΙΝῳ,

ἐν τῶν γνωστοτέρων χαρτοπωλείων τῆς Γερμανίας, προμηθεύει χαρτὴν παντὸς εἶδους καὶ ὄλων τῶν χρωμάτων εἰς τιμὰς συγκαταβατικάς.

Δέχεται παραγγελίας ἐξ ὄλων τῶν μερῶν, ἀεὶ ἐκτελεῖ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ταχύτητος καὶ ἀκριθείας.

Τιμολόγια καὶ δείγματα πρὸς χεῖρα.

BERTH. SIEGISMUND.

Τὸ ξυλογραφικὸν τούτο κατάστημα εἶναι ἐν τῶν ἀρίστων ἐν Λειψίᾳ, γὰρ εἰ δὲ καὶ φήμην καλὴν ἐν ὅλῃ τῇ Γερμανίᾳ.
Πᾶσα παραγγελία, ἀναγομένη εἰς τὸ εἶδος τῆς ξυλογραφίας, ἐκτελεῖται προθύμως καὶ ταχέως. Αἱ τιμαὶ εἶσι συγκαταβατικά.
Τὸ κατάστημα τούτου, ἐν ᾧ ἐργάζονται ἀριστοὶ τεχνίται, εἶναι ἕως ἡμερῶν ἀπὸ 25 ἐτῶν, καὶ ἐκτέλεσε πλείστα καλὰ καλλιτεχνικὰ ἔργα ἀξία λόγου καὶ διὰ διαφόρων πραγματικῶν ἐπιθεωρητικῶν καὶ διὰ ἰδακτικὰ βιβλία.
Ὁ μακρὸς αὐτοῦ ἔτος εἶναι δι' αὐτὸ ἡ καλλιτέρα σὺστασις.

ΤΟ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΤΟΥ

Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΑΙΝΟΥ

ἀναδέχεται τὴν ταχέαν καὶ κομψὴν ἐκτέλεσιν παντὸς ἔργου ἐπιστημονικοῦ, εἰκονογραφικοῦ καὶ ἄλλων. Πρὸς δὲ καὶ τὴν ἐκτόπισιν εἰς

ΤΑΣ ΓΑΩΣΣΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

μετ' ἀρίστης καὶ ἀκριθεστῆτος ἐκτελέσεως καὶ ἐπὶ τιμᾶς λίαν συγκαταβατικῆς.

Συντάκτης· Δρ. Γ. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑ, ELSTER-STR. 19.

Χαρτοπωλείον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίνῳ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΑΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.